

विपद्, पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना
२०७६

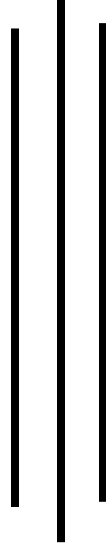
प्रकाशक

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
जुम्ला

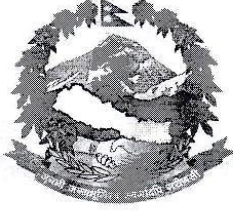
विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

जुम्ला २०७६

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
जुम्ला

दस्तावेज	जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०७६
प्रकाशक	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जुम्ला
सर्वाधिकार	जिल्ला प्रकाशन कार्यालय, जुम्ला
प्रकाशन	भाद्र, २०७६
प्राविधिक सहयोग	वर्ल्ड भिजन इन्टरनेशनल नेपाल र किर्डाक नेपाल, जुम्ला
आर्थिक सहयोग	वर्ल्ड भिजन इन्टरनेशनल नेपाल र किर्डाक नेपाल, जुम्ला

फोन.नं : ०८७-५२००१२
फोन.नं :- ०८७-५२०११२
फ्याक्स:- ०८७-५२०१८०

जिल्ला प्रशासन कार्यालय जुम्ला

प.सं.: ०७६।०७७
च.नं.:-

मिति: २०७६।०५।०५

नेपाल निरन्तर दोहोरिरहने बहु-प्रकोपका घटनाहरूबाट उत्पन्न विपद्को अत्यधिक जोखिममा रहेको मुलुक हो । मुलुकमा प्रत्येक वर्ष बाढी, पहिरो, चट्याङ्ग, आगलागी, सडक दुर्घटना तथा महामारी जस्ता प्राकृतिक तथा गैरप्राकृतिक प्रकोपहरूले गर्दा जनघनको ठूलो क्षति तथा नोक्सानी हुने गरेको छ ।

विश्वका १९८ मुलुक मध्ये नेपाल भूकम्पीय जोखिमको हिसाबले ११ औं, पानीजन्य प्रकोपबाट हुने क्षतिका हिसाबले ३० औं र जलवायु परिवर्तनको जोखिमका हिसाबले चौथो स्थानमा रहेको छ । जुम्ला जिल्ला विपद् जोखिमका दृष्टिले संवेदनशील तथा बहुप्रकोपको जोखिमयुक्त जिल्लाका रूपमा रहेको छ । मुख्यतया यो जिल्ला खडेरी, चट्याङ्ग, महामारी, हिमपात, भुक्षय तथा पहिरो, डढेलो/आगलागी, हावाहुरी, असिना, जंगली जनावर आतंक आदिको जोखिमको रहेको छ । कमजोर भूवनीट, अवैज्ञानिक भु उपयोग, गरिवी र जोखिम असंवेदनशील विकासका कार्यहरूले गर्दा विपद् सङ्घटानन्तामा अझ बृद्धि भैरहेको छ ।

सम्भावित विपद् जोखिम न्यूनीकरण गर्दै मानवीय, भौतिक, आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक तथा वातावरणीय क्षतिमा कमी ल्याउनका लागि जिल्लाको संकटासन्नताको अवस्था पहिचान गरी विपद् व्यवस्थापन ऐन २०७४ तथा स्थानीय तहको पुर्नसंरचना अनुरूप जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति जुम्लाबाट विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७६ तर्जुमा गरिएको छ साथै विगतको विपद्बाट प्राप्त सिकाई तथा विपद् व्यवस्थापासंग सम्बन्धित ऐन, नियमलाई आत्मसाथ गरी यस योजनामा समावेश गरीएको छ । यस विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाले विपद् व्यवस्थापनका क्षेत्रमा देखा पर्न सक्ने थप जटिलतालाई सम्बोधन गर्दै विपद् व्यवस्थापनको कार्यलाई थप प्रभावकारीताका साथ अघि बढाउनमा सहयोग पुग्नेछ भन्ने विश्वास लिएको छ ।

यो जिल्ला विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माणको क्रममा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्नु भएकोमा किर्दाक नेपाल, जुम्लाका परियोजना अधिकृत ज्ञानेन्द्रप्रसाद पन्त तथा वर्ल्ड भिजन ईन्टरनेशनल नेपाललाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु । यस योजनाको पूर्णताका लागि सघाउ पुऱ्याउनु हुने स्थानीय तहका प्रमुखहरू, राजनीतिक दलहरू, जिल्लास्थित संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका कार्यालयहरू, गैरसरकारी संस्थाहरू, पत्रकारहरू, नागरिक समाज संचारमाध्यमहरू लगायत सम्पूर्ण सरोकारवालाहरूलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु साथै यस योजनामा उल्लेखित क्रियाकलापहरू कार्यान्वयनका लागि सबै सरकारी, गैर सरकारी निकाय, स्थानीय तह, संचार माध्यमहरू, नागरिक समाज तथा सम्पूर्ण जनसमुदायप्रति हार्दिक अनुरोध गर्दछु ।

२०७६।०५।०५

दुर्गा बज्जाडे
प्रमुख जिल्ला अधिकारी
जुम्ला
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

विषय सूची

परिच्छेद- १ : विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना: परिचय	१-१०
१.१ पृष्ठभूमि	१
१.२ जुम्ला जिल्लाको चिनारी	३-५
१.२.१ परिचय	३
१.२.२ ऐतिहासिक पृष्ठभूमि	४
१.२.३ भौगोलिक बनावट	४
१.२.४ प्रमुख नदीनाला तथा तालहरु	४
१.२.५ प्रशासनिक तथा राजनीतिक विभाजन	४
१.३ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको उद्देश्य	५
१.४ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अपेक्षित नतिजा	६
१.५ योजना कार्यान्वयनका रणनीतिहरु	६
१.६ योजनाको सीमितता	७
१.७ योजना निर्माण तथा अद्यावधिक प्रक्रिया	७
१.८ मानवीय सहायतामा संलग्न साभेदार निकायको सूची	८
१.९ सन्दर्भ सामग्री पुनरावलोकनको नतिजा	१०
परिच्छेद- २: जिल्लाको विपद् जोखिम तथा क्षमता विश्लेषण	११-२८
२.१ प्रकोप जोखिम विश्लेषण	११-१२
२.१.१ प्रकोप स्तरीकरण	११
२.१.२ विगतमा विपद्बाट भएका क्षति	१२
२.१.३ संकटासन्नता स्तरीकरण	११
२.२ जिल्लाको क्षमता विश्लेषण	१३-१८
२.२.१ आपत्कालीन समयका लागि उपलब्ध साधन	१३

परिच्छेद-३ :जिल्लाको पूर्वतयारी योजना	१९-२७
३.१ सामान्य प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्य	१९
३.२ प्रकोप जोखिम न्युनिकरणको लागि २०७६/२०७७ को कार्य योजना	२०
परिच्छेद-४ : विषयगतक्षेत्र अगुवा तथा सदस्यहरुको विवरण	२८-४४
४.१ विषयगत क्षेत्रको भूमिका तथा जिम्मेवारी	२८
४.२ विषयगत सदस्यहरुको विवरण	२८-४२
१. खोज तथा उद्धार	२८
२. कृषि तथा खाद्य सुरक्षा	३०
३. खानेपानी, स्वच्छता र सरसफाई	३३
४. आपत्कालीन शिक्षा	३५
५. आपत्कालीन आवास तथा गैर खाद्य सामग्री	३८
६. संरक्षण	४०
७. स्वास्थ्य तथा पोषण	४२

अनुसुचीहरु

शब्द संक्षेप (Abbreviations)

गापा	गाउँपालिका
नपा	नगरपालिका
गैसस	गैरसरकारी संस्था
का.प्र	कार्यालय प्रमुख
जिसस	जिल्ला समन्वय समिति
जिविव्यस	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
स्थाविव्यस	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति
ने. रे. सो.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
प्रजिअ	प्रमुख जिल्ला अधिकारी
SAR	Search And Rescue
IRA	Initial Rapid Assessment
MIRA	Multi Clusteral Initial Rapid Assessment
DDMC	District Disaster Management Committee
DPRP	Disaster Prepredness and Response Plan
DEOC	District Emergency Operation Center
SFP	Supplemetray Feeding Programme
DRR	Disaster Risk Reduction
DDRT	District Disaster Response Team
CCA	Climate Change Adaptation

परिच्छेद १

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना: परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

प्राकृतिक रूपले नेपाल एक संवेदनशील मुलुकको रूपमा रहेको छ। नेपाल विश्वका १९८ मुलुक मध्ये भूकम्पीय जोखिमको हिसाबले ११ औं, पानीजन्य प्रकोपबाट हुने क्षतिका हिसाबले ३० औं (स्रोत: यु एन वि.सि.पि.आर २००४, जर्मन वाच, मानव विकास प्रतिवेदन २००९) र जलवायु परिवर्तनको जोखिमका हिसाबले चौथो स्थानमा रहेको छ।

नेपालका प्रायः सबै भूभाग बहुप्रकोपको जोखिममा रहेका छन्। मुलुकको अवस्थिति तथा भुबनोटका कारण भूकम्प, बाढी, पहिरो, सुख्खा, खडेरी लगायतका विपद् को उच्च जोखिममा रहेको छ। उदाहरणका लागि ८०० वर्षको अवधिमा नेपालले तीन वटा ठुला भूकम्प (सन् १९२०, वि. सं. १९९०, २०७२) को सामना गर्नु पर्यो। विपद्को जोखिम न्युनीकरण सम्बन्धि पर्याप्त तयारी नभएमा वा बृहत, आधुनिक पूर्वाधार तथा निर्माणमा पर्याप्त सावधानी नअपनाएमा मुलुक आर्थिक रूपमा समृद्धि हुँदै गर्दा यसबाट हुने मानवीय, भौतिक तथा आर्थिक क्षति, गरिबी तथा संकटापन्नतामा पर्ने प्रभावको सघनता गणितीय रूपमा बढ्ने सम्भावना रहन्छ। यसबाट आर्थिक क्रियाकलापमा अनपेक्षित प्रभाव पर्ने र कुल ग्राहस्थ उत्पादन तथा उत्पादकत्वका क्षति भै लक्षित उपलब्धि हासिल गर्न अवरोध हुन सक्छ।

नेपालले प्राकृतिक विपद्को रूपमा हिमपात, असिना, हिम पहिरो, हिमताल विष्फोटन, अतिवृष्टि, अनावृष्टि, बाढी, पहिरो तथा भुस्खलन, डुबान, खडेरी, आँधी, हुरीबतास, शीतलहर, तातो हावाको लहर, चट्याङ्ग, भूकम्प को सामना गरिरहेको छ भने गैर प्राकृतिक विपद्को रूपमा महामारी, अनिकाल, डढेलो, कीट वा सुक्ष्म जीवाणु आतंक, पशु तथा चराचुरुङ्गीमा हुने फ्लु, सर्पदंश, जनावर आतंक, खानी, हवाई, जल, सडक वा औद्योगिक दुर्घटना, आगलागी, विषाक्त ग्याँस, विषाक्त खाद्य सेवन, वातावरणीय प्रदुषण, वन विनाश तथा भौतिक संरचनागत क्षतिको सामना गरिरहेको छ। यी घटनाहरूबाट वर्षेनी धेरै संख्यामा मानवीय, सार्वजनिक, निजी तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति, प्राकृतिक एवं सांस्कृतिक सम्पदा र भौतिक संरचनाको क्षति हुने गरेको छ।

वि.सं. २०७२ बैशाख १२ मा गोरखाको बारपाक केन्द्रबिन्दु भई गएको ७.६ रेक्टर स्केलको विनाशकारी भूकम्पका कारण मात्र ८ हजार ९ सय ७० जनाको ज्यान गएको थियो। विपद्को कारण नेपालले हरेक वर्ष औसतमा १ अर्ब २१ करोडको बराबरको भौतिक सम्पत्तिको क्षति व्यहोर्नु परेको छ। विभिन्न समयमा गरिएका अध्ययन अनुसन्धान र विगतको विश्लेषण अनुसार नेपालमा कुनै पनि समय प्राकृतिक

तथा गैर प्राकृतिक विपद्बाट सर्वसाधारणको जीउज्यान र सार्वजनिक, निजी तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति, प्राकृतिक एवम् सांस्कृतिक सम्पदा र भौतिक संरचना क्षतिग्रस्त हुन सक्ने सम्भावना रहेको छ ।

विपद् व्यवस्थापन र उद्धार कार्यलाई अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा मानव अधिकारका रूपमा अधि बढाउन १८ देखि २२ जनवरी २००५ मा जापानको ह्योगो शहरमा प्राकृतिक विपद् न्यूनीकरण सम्बन्धी दोश्रो विश्व सम्मेलन भएको थियो । यस विश्व सम्मेलनलाई ह्योगो सम्मेलन र सो सम्मेलनद्वारा जारी गरिएको घोषणा पत्रलाई ह्योगो घोषणापत्र (Hyogo Declaration) तथा कार्य योजनालाई ह्योगो कार्य योजनाको (Hyogo Framework for Action) नामले चिनिन्छ । ह्योगो सम्मेलनका मुख्य प्राथमिकताहरूलाई नेपालले विपद् जोखिम व्यवस्थापन राष्ट्रिय रणनीति, २०६६ तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ । यसै गरी विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ कार्यान्वयनमा आएको छ जसमा प्रधानमन्त्रीको अध्यक्षतामा राष्ट्रिय परिषद, गृहमन्त्रीको अध्यक्षतामा कार्यकारी समिति, कार्यकारी समितिको नेतृत्वमा राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण, प्रदेश मुख्यमन्त्रीको अध्यक्षतामा प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समिति, प्रमुख जिल्ला अधिकारीको अध्यक्षतामा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र गाउँपालिका, नगरपालिकाको अध्यक्ष/प्रमुखको अध्यक्षतामा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति रहने व्यवस्था रहेको छ । नेपाल सरकारबाट स्वीकृत गरिएको रणनीतिमा पनि जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी अवधारणाहरूलाई आपत्कालिन पूर्वतयारी (Preparedness), प्रतिकार्य (Response) तथा पुनर्लाभ (Recovery) सम्बन्धी कार्यक्रममा व्यवस्थित रूपमा समावेश गर्ने उल्लेख गरिएको छ । विश्वव्यापी रूपमा, ह्योगो कार्यढाँचा (२००५-२०१५) पश्चात आगामी १५ वर्षका लागि विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि सेन्डाई कार्यढाँचा (Sendai Framework) २०१५-२०३० लागु भइसकेको छ । यसले प्रतिकार्य तथा पुनर्लाभका लागि पुर्वतयारी र समुत्थानशील (resilience) क्षमतालाई सबल बनाउदै, विपद् निम्त्याउने कारकहरू - प्रकोप, सम्मुखता तथा संकटाभिमुखता (vulnerability) लाई न्यूनीकरण र रोकथाम गर्नका लागि समावेशी तथा एकिकृत आर्थिक, भौतिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, शैक्षिक, स्वास्थ्य, वातावरणीय, प्राविधिक, राजनितिक, संस्थागत तथा कानुनी माध्यमबाट वर्तमान विपद् जोखिमलाई न्यूनीकरण गर्ने र नयाँ विपद् जोखिमलाई रोक्ने लक्ष्य राखेको छ । विपद् जोखिम व्यवस्थापन कार्यका लागि यसले सरकारलाई प्रमुख रूपमा जिम्मेवार मानेको छ भने यसका लागि स्थानीय तह, निजी क्षेत्र तथा सरोकारवालाहरूसँग समेत जिम्मेवारी बाँडफाँड गर्नु पर्ने उल्लेख छ ।

जुम्ला जिल्ला खडेरी, चट्याङ, महामारी, हिमपात, भुक्षय तथा पहिरो, डढेलो/आगलागी, हावाहुरी, असिना, जंगली जनावर आतंक आदिको जोखिमको रहेको छ । नेपालको जलवायु परिवर्तन

संकटासन्नता नक्साङ्कन प्रतिवेदन, २०१० अनुसार जुम्ला जिल्लाको वर्षा तथा तापक्रम, पारिस्थितिकीय, पहिरो र खडेरीजन्य संकटासन्नता सुचकाङ्कक उच्च रहेको छ । जुम्ला जिल्लाको ८ वटा स्थानीय तह मध्ये पहिरोको आधारमा हिमा, तिला र सिजा क्षेत्रहरु उच्च जोखिममा रहेको छन । त्यसैगरी बाढी जन्य जोखिमको आधारमा पातराशी, तातोपानी र तिला क्षेत्रहरु बढी जोखिममा रहेका छन् । जुम्ला जिल्लामा चट्याङ, आगलागी, खडेरी, महामारीले पनि ठुलो क्षति पुऱ्याएको देखिन्छ । महामारीजन्य जोखिमहरुमा, भाडापखाला, भाइरल जरो जस्ता जोखिमहरु देखिएका छन् ।

सोहि सन्दर्भमा विभिन्न विपद्का कारणले प्रत्येक वर्षमा हुने व्यापक धनजनको क्षति र विस्थापित लगायत प्रभावितहरुको लागि एउटा सहभागितामूलक योजना निर्माण गरी कार्य गरेमा मात्र प्रभावितहरुले न्याय तथा राहत पाउन सक्ने अवस्था भएको हुँदा विपद्बाट हुने क्षतिलाई न्यूनीकरण गर्न जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको निर्माण गरि विपद् प्रतिकार्यलाई व्यवस्थित गर्ने प्रयासको थालनी गरिएको हो । फलस्वरुप, सम्भावित विपद् व्यवस्थापन तथा पूर्वतयारीका लागी योजनाबद्ध ढंगले अधि बढ्न अपरिहार्य भएको हुँदा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति जुम्लाद्वारा सम्पूर्ण स्थानीय तह, विषयगत कार्यालय, राजनीतिक दल, उद्योग वाणिज्य महासंघ, पत्रकार महासंघ र राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संघसंस्थाहरुको सहयोगमा यो जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गरिएको छ ।

१.२ जुम्ला जिल्लाको चिनारी

१.२.१ परिचय:

नेपालको वर्तमान संघीय संरचना अनुसार जुम्ला जिल्ला कर्णाली प्रदेशका १० वटा जिल्लाहरु मध्ये एक हिमाली जिल्ला हो । यहाँको भुभाग केही भिरालो केही समथर र केही उच्च समस्थली खालको छ । जहाँ ठुला ठूला फाटहरु अवस्थित छन् । जुम्ला जिल्लाको नामाकरणका सन्दर्भमा दुई वटा किम्बदन्तीहरु सुन्न पाईन्छ । पहिलो किम्बदन्तीका अनुसार खलङ्गा बजारको पुर्वतिर नेपाली सेनाको नं २४ बाहिनी रहेको स्थान देवल डाँडा र साविकको क्षेत्रीय प्रहरी कार्यालय रहेको स्थान गरल डाँडा जसलाई जुम्ल्याहा डाँडा भनिन्छ । यीनै जुम्ल्याहा डाँडाको आधारमा जुम्ला नामाकरण हुन गएको भन्ने किम्बदन्ती छ भने अर्कोकिम्बदन्ती अनुसार जुम्ला जिल्लाकै पुर्वमा रहेका तिला र जवा गरी जुम्ल्याहा नदीको आधारमा पनि जुम्ला रहन गएको भन्ने सुनिन्छ ।

१.२.२ ऐतिहासिक पृष्ठभूमि:

हालको जुम्ला जिल्ला नागराजको पालामा जावेश्वर देश भनेर चिनिन्थ्यो । नागराजका अग्रज सिजाली मल्ल राजाहरुको पालामा पुर्वमा कालीगण्डकी, पश्चिममा बढी केदार, उत्तरमा मानसरोवर तक्लाखार र

दक्षिणमा जामुकुईने घाटसम्म फैलिएको थियो । गोर्खाली राज्यको विजय पछि पुर्वमा ठाँगे,पश्चिममा कर्णालीको रामघाट र बाजुरा उत्तरमा यारीलिमी गैरीलेख र दक्षिणमा जाजरकोट र दैलेखको सीमा भित्रको भूमि कायम गरिएको थियो । राणा शासनकालमा शासन सुविधाका लागि १८ दरामा विभाजित भई वि.सं. २०१९ साल पछि अञ्चल विभाजन हुँदा पुर्वमा तिलानदी,पश्चिममा रामघाट,उत्तरमा घोर्चीलेक र दक्षिणमा दैलेख जिल्ला भएको ४९ गाउँपञ्चायतको भूमि नै जुम्ला जिल्ला थियो भने हाल पुर्वमा मौर्य लेक, पश्चिममा नागमगाउँ,उत्तरमा घोर्चे लेक र दक्षिणमा जाजरकोट जिल्लाको सीमाना भित्र कायम भएको जिल्ला नै जुम्ला जिल्ला हो ।

१.२.३ भौगोलिक बनावट:

जुम्ला जिल्लाको पुर्वमा डोल्पा,पश्चिममा कालिकोट,उत्तरमा मुगु र दक्षिणमा जाजरकोट जिल्ला रहेका छन् । कुल २५३१ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफलमा फैलिएको जुम्ला जिल्ला २८^०५८' देखि २९^०३०'उत्तरी अक्षांश र ८१^०२८' देखि ८२^०१८'पुर्वी देशान्तरसम्म फैलिएको छ ।

यो जिल्लाको अवस्थिति समुद्री सतहबाट ९१५ मीटर देखि ४६७९ मीटर उचाई सम्मको भू-भागमा रहेको छ ।

१.२.४ प्रमुख नदीनाला तथा तालहरु:

तिला, जवा र हिमा जुम्ला जिल्लाका प्रमुख नदीहरु हुन भने गडिगाड, हरिगाड, लुमागाड, चोत्रगाड, चाखुरेगाड, जुगाड,उमगाड, गिरीखोला, भेरीखोला, गोरुखोला प्रमुख खोलाहरु हुन । जुम्ला जिल्लाका प्रमुख तालहरुमा शंखदह, विष्णु ताल, हुड्के ताल, जोगिनीताल, विष्ट दह, ठाकुरज्यूदह, गिरीदह, जगदुलाताल रहेका छन् । चन्दननाथ, भैरवनाथ, कनकासुन्दरी, कार्तक स्वामी, ठाकुरज्यू, दानसाघु, मालिका, चोत्रगुम्बा, मणिसाघ डिल्लीकोट गुम्बा, माथाचौरगुम्बा, छिन्तासिंगगुम्बा, गोठीचौर, हाटसिजा, तातोपानी, मिचाको देवल, खलाचौर देवल, उमगाडका सत्र खम्बा यस जिल्लाका प्रमुख पर्यटकीय स्थलहरु हुन ।

१.२.५ प्रशासनिक तथा राजनैतिक विभाजन:

जुम्ला जिल्लामा १ वटा निर्वाचन क्षेत्र, ८ वटा स्थानीय तह, १ नगरपालिका र ७ वटा गाउँपालिका रहेका छन् । खलंगा जुम्ला जिल्लाको सदरमुकाम हो ।

१.२.६ जनसांख्यिक विवरण (जनगणना २०६८)

कूल जनसंख्या	१०८९२१
महिला	५४०२३
पुरुष	५४८९८
जम्मा घरधुरी संख्या	१९३०३
लिङ्ग अनुपात	१०१.६२
औसत परिवार संख्या	५.६४
जनघनत्व	४३ प्रति व.कि.मी.

१.३ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको उद्देश्य

विपद्को समयमा विपद्बाट पीडितको जीवन र सम्पत्तिको संरक्षण तथा सुरक्षा गरी मानिसमाथि पर्ने प्रतिकूल प्रभावको सामना गर्न, स्थानीय साधन तथा स्रोतको अधिकतम् उपयोग गर्दै प्रभावित समुदायलाई व्यवस्थित, प्रभावकारी र जवाफदेहीयुक्त मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउनु तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरणका कार्यलाई संस्थागत रूपमा प्रवर्द्धन गर्नु यस योजनाको मूल उद्देश्य रहेको छ । योजनाका निर्दिष्ट उद्देश्य निम्नबमोजिम छन् :

- जिल्ला स्थित जोखिममा रहेका स्थानीय तहको संकटाभिमुखता विश्लेषण गरी स्थानीय श्रोत साधन र क्षमताको पहिचान गर्ने ।
- विपद् पीडित व्यक्ति, परिवार र समुदायलाई तत्काल उद्धार गरी मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउन सुनिश्चितता गर्ने,
- विपद्बाट प्रभावितलाई सुरक्षित र सम्मानजनक जीवनयापनका लागि आधारभूत सहयोगको प्रत्याभूति गर्ने,
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण लगायत आपतकालिन अवस्थामा प्रतिकार्यका गतिविधिहरूमा एकरूपता ल्याउन र दोहोरोपन हटाई उपलब्ध श्रोत तथा साधनको सदुपयोग गरी समन्वयात्मक तथा पारदर्शी तरिकाले समयमा नै विपद्मा परेका परिवारहरूलाई एकद्वार प्रणाली मार्फत उपलब्ध गराइने मानवीय सहयोगलाई अझ प्रभावकारी बनाउने ।
- विकास प्रक्रियामा जोखिम न्यूनीकरण विधिलाई मूलप्रवाहीकरण गरी विपद्जन्य जोखिम कम गर्न र विपद् पछिको पुनर्लाभ प्रक्रियालाई अघि बढाउने आधार तयार गर्ने ।

१.४ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अपेक्षित नतिजा

विपद् जोखिम व्यवस्थापन भित्र गरिने विभिन्न चरणका कार्यमध्ये विपद् पहिले जोखिम न्यूनीकरणका आधारभूत कार्य, विपद् परेलगतै स्थिति सामान्य नभएसम्म प्रतिकार्य, प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी र तत्कालीन पुनर्लाभका लागि कार्य गरिने भएकाले यस योजनाबाट विपद् प्रभावित मानिसको अधिकारको रक्षा, आपत्कालीन जीविकोपार्जनमा सहयोगका साथै विपद् जोखिम व्यवस्थापनका क्षेत्रमा समेत सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ ।

यस योजनाका नतिजा निम्नअनुसार हुने अपेक्षा गरिएको छ :

- विपद्पूर्व गर्नुपर्ने आधारभूत जोखिम न्यूनीकरणका कार्य सुनिश्चित हुनेछन् ।
- विपद्को समयमा मानवीय सहयोगलाई व्यवस्थित गर्न सकिनेछ ।
- विपद्को जोखिम कम गर्न सरोकारवाला र समुदायबीच सहकार्यको अभिवृद्धि हुनेछ ।
- पीडितलाई आफ्नो अधिकार र दायित्वको बारेमा सचेत हुने अवसर प्राप्त हुनेछ ।
- उद्धार र राहतजस्ता कार्यमा पीडित समुदायको समान पहुँचको प्रत्याभूति हुनेछ ।
- सामाजिक, सांस्कृतिक मर्यादा तथा सद्भाव अभिवृद्धि भएर विपद्को सामनामा एकजुट हुने वातावरण तयार हुनेछ ।

१.५ योजना कार्यान्वयन रणनीतिहरू:

- योजनालाई जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिद्वारा अनुमोदन गरेर कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- आपत्कालिन प्रतिकार्यको लागि गरिने पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यमा क्षेत्रगतरूपमा कार्यरत निकायहरूका रहेका दक्षता, ज्ञान, सीप, विधिको प्रयोगका लागि समन्वयमा जोड दिइनेछ ।
- विभिन्न कार्यदलका सदस्य तथा स्वयंसेवकहरूको क्षमता तथा दक्षता अभिवृद्धिका साथै आपत्कालिन प्रतिकार्यका लागि विपद् जोखिम न्यूनीकरणको क्षेत्रमा कार्यरत सरोकारवाला संघ संस्थाहरूको सहभागितामा जोड दिइनेछ ।
- विपद्को समयमा कार्यदलका तालिम प्राप्त सदस्य तथा स्वयंसेवकहरूलाई परिचालन गरिनेछ ।
- स्थानीय ज्ञान, सीप, विधि, प्रविधि र श्रोत तथा साधनको अधिकतम उपयोग गरी यस योजनालाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- आपत्कालिन अवस्थामा प्रतिकार्यका गतिविधिहरूमा एकरूपता ल्याइ दोहोरोपन नहुने गरी उपलब्ध श्रोत तथा साधनको सदुपयोग गरेर समन्वयात्मक तथा पारदर्शी तरिकाले समयमा नै

विपद्मा परेका परिवारहरुलाई एकद्वार प्रणाली मार्फत मानवीय सहयोग उपलब्ध गराइनेछ ।

- योजना तयार भई कार्यान्वयनमा आएपछि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिबाट कार्यान्वयनको प्रभावकारी अनुगमन तथा मूल्यांकनको व्यवस्था गरिनेछ ।
- जिल्लाको कुनै पनि क्षेत्रमा उत्पन्न विपदले निम्त्याउने संकटासन्नता (Vulnerability), जोखिम र तथा क्षमतामा पारेको प्रभावलाई सम्बोधन गर्न प्रत्येक वर्ष योजनाको समिक्षा गरी पुनरावलोकन तथा अध्यावधि गरिनेछ ।

१.६ योजनाको सीमितता

यस योजनाका निम्नानुसार आधारभूत सीमितता रहेका छन् :

- विषयगत कार्यालय तथा जिल्ला प्रशासन कार्यालयसम्म प्रकोपले पारेको क्षतिको सबै विवरण पूर्ण नहुन सक्दछ, तसर्थ आगामी दिनहरुमा नियमित तवरले जानकारीहरु एवं तथ्यांकहरु अध्यावधिक र परिमार्जन गर्न आवश्यक देखिएको छ । सम्भावित विपद् प्रभावित घरधुरीहरु विगतमा जिल्ला दैवी प्रकोप उद्धार समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटीद्वारा बाँडिएको राहतको सङ्ख्या, जिल्ला प्रहरी कार्यालयबाट प्राप्त दुर्घटनाको सङ्ख्यालाई आधार मानिएको छ, जुन वास्तविकतामा फरक पनि हुन सक्ने छ ।

१.७ योजना निर्माण तथा अद्यावधिक प्रक्रिया

विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७६ निर्माण गर्दा निम्न प्रक्रिया अवलम्बन गरिएको थियो ।

- २०७६ साल असार २९ गतेको जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकले जुम्ला जिल्लाको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७६ निर्माण गर्न प्रमुख जिल्ला अधिकारी श्री दुर्गा बज्राडेज्यूको संयोजकत्वमा स्थानीय तह, विषयगत कार्यालय, राजनीतिक दल, उद्योग वाणिज्य संघ, पत्रकार महासंघ र राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संघसंस्थाहरु लगायतका विपद् जोखिम न्यूनीकरण क्षेत्रमा कार्य गर्ने संघ संस्था एवं कार्यालयहरुको सहभागितामा विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना कार्य निर्माण गरियो ।
- सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारीको नेतृत्वमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गर्दा आवश्यक विषयहरुको पहिचान गरि सम्बन्धित सरोकारवाला निकायहरूसँग विवरण माग गरिएको ।
- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति सचिवालयबाट उक्त संकलित विवरणको आधारमा योजना तर्जुमा गर्ने काम भएको ।

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकबाट योजना पारित गरी कार्यान्वयनमा ल्याईएको ।

१.८ मानवीय सहायतामा संलग्न साभेदार निकायको सूची

जुम्ला स्थित सरकारी कार्यालयको नाम सम्पर्क व्यक्ति र सम्पर्क नं ,

सि.नं.	कार्यालयको नाम	कार्यालय प्रमुखको नाम	कार्यालय प्रमुखको
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय जुम्ला	दुर्गा बन्जाडे	९८५८३२७७७७
२	उच्च अदालत जुम्ला इजलास	अर्जुनप्रसाद कोइराला	९८५८३२०२८४
३	उच्च सरकारी वकील का .जुम्ला	टेक बहादुर घिमिरे	९८५८३२०३५३
४	जुम्ला जिल्ला अदालत	कपिल पौड्याल	९७५८९००२९२
५	जिल्ला सरकारी वकील का .जुम्ला	नगेन्द्र लम्साल	९८५८३२०६६२
६	जिल्ला प्रहरी कार्यालय जुम्ला	लाल ब धामी	९८५८३२५५५५
७	भगवती दलगण जुम्ला	दिवाकर रायमाझी	९८५९१७९०३३
८	जिल्ला समन्वय समिति जुम्ला	दुर्गा स्वार	९८५९२५९२२२
९	कोष तथा लेखा नियन्त्रक का .	राम प्र विडारी	९८५८३२०३९६
१०	जिल्ला शिक्षा तथा समन्वय इ .	मकर बहादुर भण्डारी	९८६३९२०७५३
११	जिल्ला निर्वाचन कार्यालय, जुम्ला	अविनन्द चौलागाइ	९८५८३२०३४२
१२	लोकसेवा आयोग जुम्ला कार्यालय	नारायण प्रसाद अर्याल	९८५९९२९२०४
१३	नापी कार्यालय, जुम्ला	खड्गबहादुर खड्का	९८५९२७५०००
१४	करदाता सेवा कार्यालय, जुम्ला	हिमालयन बम	९८५८३२०३५९
१५	वनस्पति अनुसन्धान केन्द्र जुम्ला	चन्द्रमोहन गुर्मछान	९८५८३२०९४२
१६	तथ्यांक कार्यालय, जुम्ला	शंकराज भट्ट	९८४८७८४२८९
१७	संघीय खानेपानी तथा ढल व्य. का.	महेश न्यौपाने	९८५९९३३३६
१८	जिल्ला हुलाक कार्यालय जुम्ला	रामलाल प्याकुरेल	९८४८३०८५८४
१९	मालपोत कार्यालय, जुम्ला	मिन बहादुर रावल	९८४८३०६२८३
२०	खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण डि .	अमित भूषणसुमन	९८४३९३०९४२
२१	कारागार कार्यालय, जुम्ला	गया प्रसाद पाण्डे	९८५८४७०७७७
२२	इलाका प्रशासन कार्यालय, नराकोट	मधुशंकरउपाध्याय	९८५८६२०९७७
२३	हावापानी फिल्ड कार्यालय, जुम्ला	आसमपुरा कार्की	९८४८३९९२४८
२४	प्रधानमन्त्री कृषि आ .परियोजना	जोगेन्द्र कान्दु	९८५७०९२८६०

गैर सरकारी संस्था जुम्लाका नाम सम्पर्क व्यक्ति र सम्पर्क नं.

सिन.	सामाजिक संस्था	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	श्री ग्रामिण विकास समुह	शान्तीलाल महत	०८७ - ५२०१२८
२	श्री सुर्य सामाजिक सेवा संघ	धनश्याम नगरकोटी	०८७ - ५२०२०८
३	श्री कर्णाली एकिकृत ग्रामीण विअ केन्द्र.	रेशम शाही	०८७-५२०२०१
४	श्री साझेदारी सहयोग केन्द्र	किशोर न्यौपाने	०८७-५२०२४१
५	श्री दिगो तथा न्यायोचित विकास प्रतिष्ठान	लंक बशाही .	०८७-५२०२०३,
६	श्री नारि कल्याण केन्द्र जुम्ला	कान्तिका सेजुवाल	९८४८३०५२२२
७	श्री कर्णाली ग्रामीण विकास केन्द्र	मुनि प्रसाद गौतम्	९८४८३५६२४८
८	श्री आत्म सम्मानका लागी सहकार्य	धन बहादुर गौतम्	०८७-५२०६४१
९	श्री ग्रामीण परिबेश	अमर बरोकाया.	०८७-५२०२७६
१०	श्री हिमाली लघु जल बिधुत्त उद्यमी संघ	दुर्गा प्रसाद पाण्डे	९८४८३००६२७
११	श्री हाप्रो आबाज हाप्रो सरोकार	शारदा रोकाया	०८७-५२०५४१
१२	जुम्ला सामाजिक विकास केन्द्र	भक्त बहादुर बोगटी	०८७-५२०२०४
१३	नेपालश्री श्री कर्णाली विकास हातेमालो सेवा समाज	टेक बहादुर रावत	०८७-५२०६५९
१४	श्री मानब अधिकार तथा ग्रामीण विकास केन्द्र	राजेन्द्र महत	९८४८३२२२१७
१५	श्री समावेशी तथा सिर्जनसिल समाज विकेन्द्र .	लक्ष्मी बहादुर महत	९८४८३११३८७
१६	श्री कर्णाली ग्रामीण उर्जा तथा ए विकास केन्द्र .	दुर्गा प्रसाद पाण्डे	९७५८९०००६२
१७	श्री कर्णाली दिगो विकास	डारोकाया .कल ब.	०८७-५२०२२९

सिन.	सामाजिक संस्था	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
	प्रतिष्ठान		
१८	श्री सर्वोदय नेपाल जुम्ला	गोकर्ण चौलागाई	०८७-५२०४१४
१९	श्री दलित सेवा संघ जुम्ला	पदम नेपाली	९८४८३५५२३१
२०	श्री ग्रामीण उत्तरदायी तथा समन्वय केन्द्र जुम्ला	शुशिल देबकोटा	९८४८३०२०७५
२१	श्री हिमाली एकिकृत विकास केन्द्र जुम्ला	मुन बनेपाली .	०८७-५२०२२८
२२	श्री सामुदायिक स्वास्थ्य तथा विकेन्द्र ., जुम्ला	सोनी भारती	९८४८३०७५४०

१.९ सन्दर्भ सामग्री पुनरावलोकनको नतिजा

जिल्लामा विभिन्न निकायहरूबाट विभिन्न समयमा विपद् सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान एवं योजना सम्बन्धी प्रतिवेदनहरू प्रकाशन भएका छन् । यस विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमाका लागि विभिन्न सन्दर्भ सामग्रीहरूको अध्ययन गरिएको छ । केही महत्वपूर्ण सामग्रीहरू र त्यसबाट प्राप्त गरिएका असल अभ्यासहरू तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

क्र.स	प्रतिवेदन/प्रकाशनको नाम	सिकाई/असल अभ्यासहरू
१	विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि राष्ट्रिय रणनीति, २०६६	राष्ट्रिय स्तरमा तयार भएको नीतिबारे जानकारी र जिल्ला स्तरमा समायोजन गर्ने प्रक्रियाबारे स्पष्टता ।
२	विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४	ऐनले व्यवस्था गरेको मापदण्ड र विपद् सम्बन्धि केन्द्र, प्रदेश, जिल्ला र स्थानीय तहको संरचनाबारे बुझाई ।
३	स्फेयर (Sphere) मापदण्ड	राहत मापदण्ड र न्यूनतम आवश्यकताबारे सबै सरोकारवाला निकायहरूलाई जानकारी नभएको ।
४	राहत र उद्धारसम्बन्धी मापदण्ड, २०७४	राहत सम्बन्धी मापदण्ड निर्धारण गरिएको ।
५	राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य कार्य ढाँचा, २०७०	तत्कालको प्रतिफल सम्बन्धी ।
६	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना	स्थानीय तहमा विपद् व्यवस्थापन गर्न र देखिरहेका जलवायु उत्पन्न प्रकोपको सन्दर्भ आँकलन गर्न ।

परिच्छेद-२

जिल्लाको विपद् जोखिम तथा क्षमता विश्लेषण

२.१ प्रकोप जोखिम विश्लेषण

जुम्ला जिल्लामा हुने प्रकोप र त्यसको प्रभावका विश्लेषण निम्नानुसार गरिएको छः

२.१.१ प्रकोपको स्तरीकरण

नेपाल भूकम्पको अत्यधिक जोखिम क्षेत्रमा रहेको र गृह मन्त्रालयबाट जारी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन बमोजिम भूकम्पलाई जोखिमको पहिलो सूचीमा राखिएको छ, त्यसकारण यसको स्तरीकरण गरिरहनु आवश्यक देखिएन । यस जिल्लामा खडेरी, चट्याङ, महामारी, पहिरो, आगलागी, जङ्गली जनावर आतङ्क आदि प्रकोपका घटना निरन्तर दोहोरिरहेका हुन्छन ।

प्रकोप स्तरीकरण मेट्रिक्स

प्रकोप	खडेरी	बाढी	पहिरो	आगलागी	हुरीबतास	चट्याङ	महामारी	जङ्गली जनावर	भूकम्प	अङ्गभार
खडेरी		खडेरी	खडेरी	खडेरी	खडेरी	खडेरी	खडेरी	खडेरी	खडेरी	८
बाढी			बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	७
पहिरो				पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो	६
आगलागी					आगलागी	आगलागी	आगलागी	आगलागी	आगलागी	५
हुरीबतास						हुरीबतास	हुरीबतास	हुरीबतास	हुरीबतास	४
चट्याङ							चट्याङ	चट्याङ	चट्याङ	३
महामारी								महामारी	महामारी	२
जङ्गली जनावर									जङ्गली जनावर	१
भूकम्प										०
स्तर	पहिलो	दोश्रो	तेस्रो	चौथो	पाँचौ	छैठौँ	सातौँ	आठौँ	नवौँ	

२.१.२ विपद्का घटनाबाट भएको क्षतिको विवरण:

तालिका : जिल्लामा २०६३ देखि २०७६ असार २७ सम्म रेकर्ड भएका विपद्का घटनाको क्षति विवरण

क्र.सं.	प्रकोपको विवरण	घटनाको पुनरावृत्ति	मृत्यु	घाइते	बेपत्ता
१	खोलाले बगाएको	९	९		
२	पहिरो	११	१५	६	१
३	आगलागी	५	६		
४	चट्याङ	३	३		
५	सडक दुर्घटना	५६	६१	५ २	
६	जहाज दुर्घटना	२	७		
	जम्मा	८६	१०१	५ ८	१

२.१.३ संकटासन्नता स्तरीकरण

जिल्लामा रहेका स्थानीय तहमा प्रकोप तथा विपद्को जोखिमलाई मध्यमनजर गर्दै जोखिमको संकटासन्नता विश्लेषणको आधारलाई समिक्षा गर्दै वर्तमान अवस्थामा आएको परिवर्तन र सम्भावित प्रकोपको जोखिमलाई मध्यनजर गरी नयाँ प्रशासनिक संरचनाहरूका आधारमा संकटासन्नता विश्लेषण गरिएको छ

तालिका : गाउँपालिका तथा नगरपालिकाहरूको सडकटासन्नता स्तरीकरण

क्रसं.	प्रकोप	प्रकोपको स्तर		
		उच्च	मध्यम	न्यून
१	भूकम्प	सिजा, पातराशी, तिला, तातोपानी,	चन्दननाथ न.पा.	हिमा
२	बाढी	पातराशी, तिला, तातोपानी	सिजा, हिमा	चन्दननाथ न.पा.
३	पहिरो	सिजा, हिमा, तिला	पातराशी, तातोपानी	चन्दननाथ न.पा.
४	आगलागी	चन्दननाथ न.पा.	सिजा, पातराशी, तिला,	हिमा

			तातोपानी	
५	हुरीबतास	तिला	सिजा, हिमा, तातोपानी, चन्दननाथ न.पा.	पातराशी
६	चट्याड	पातराशी, तिला	हिमा, चन्दननाथ न.पा.	सिजा, तातोपानी
७	महामारी	तिला	तातोपानी	सिजा, पातराशी, हिमा, चन्दननाथ न.पा.
८	जङ्गली जनावर	तिला, चन्दननाथ न.पा.	पातराशी	सिजा, तातोपानी, हिमा
९	खडेरी	तिला, हिमा, सिजा, चन्दननाथ न.पा.	गुठीचौर	तातोपानी, पातराशी

२.२ जिल्लाको क्षमता विश्लेषण

जिल्लामा ठूलो विपद् परेमा परिचालन गर्न सकिने मानव संसाधन सहित अन्य साधन-स्रोतको अवस्था निम्नअनुसार छ ।

२.२.१ आपतकालीन समयका लागि उपलब्ध साधन

क. नन्दाबक्स गण संग रहेको विपद्मा प्रयोग हुन सक्ने सामग्रीको विवरण :

१. समन्वय खोज तथा उद्धार तर्फका सामाग्रीहरु

क्र.सं.	सामानको विवरण	उपलब्ध संख्या	आवश्यक संख्या
१	जप्प सुट	२	२३
२	क्याराबिना	२५	५
३	फिगर एट	९	११
४	पुल्ली	५	१०
५	फायर एक्सटिङ्गुइसर	२	१०
६	लाईफ ज्याकेट	२१	१५
७	सेफ्टी हेल्मेट	२३	२७
८	च्यापिड रोप १२ मिमि	५० मी	२०० मी
९	च्यापिड रोप ११ मिमि	६० मी	२०० मी
१०	पञ्जा	११	१९
११	साउटार	२	८
१२	फेस मास्क	२	३३
१३	रेक हो	२	८
१४	एक्स हो	२	८

क्र.सं.	सामानको विवरण	उपलब्ध संख्या	आवश्यक संख्या
१५	स्टेचर	२	३
१६	पिक	१०	५
१७	सावेल	१०	५
१८	वाटर बोटल	२	३३
१९	अंकुश	५	५
२०	बाल्टीन	६	४
२१	सिट हार्नेश	९	२१
२२	हुक	१	९
२३	टेप सिलिड	५	५
२४	प्रोसिक रोप	७	१३
२५	बन्चरो	२	८
२६	ढलान काट्ने मेसीन		२
२७	काठ काट्ने मेसीन		२

ख. जिल्ला आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्र, जुम्लासंग (वर्ल्ड भिजन इन्टरनेशनल नेपालको /किर्डाक नेपाल, जुम्लाबाट प्राप्त) रहेको विपद्मा प्रयोग हुन सक्ने सामग्रीको विवरण :

क्र.सं.	खोज तथा उद्धार सामग्रीहरु	उपलब्ध संख्या	आवश्यक सामग्रीको न्युनतम संख्या
१	हेल्मेट	४२ थान	४० थान
२	पन्जा	१६ जोर	५० जोर
३	लेदर सुज	६ जोर	२५ जोर
४	स्टेचर ठुलो	१० थान	१० थान
५	स्टेचर सानो	७ थान	५ थान
६	सपिल गल सानो	१३ थान	२० थान
७	सपिल गल ठुलो	१९ थान	१० थान
८	टफिक ज्याकेट	२० थान	३० थान
९	टफिक बेल्ट	८ थान	२० थान
१०	फायर इक्सटिङ्गुइसर	१० थान	१० थान
११	आल्मुनियम बाल्टी सानो	८ थान	१५ थान
१२	बन्चरो	७ थान	५ थान
१३	खुर्पे बन्चरो	३ थान	५ थान
१४	आल्मुनियम बाल्टी ठुलो	६ थान	१५ थान
१५	फायर जम्प सुट	१० थान	२५ थान
१६	स्टिल आल्मुनियम रोप	२ सेट	५ सेट
१७	लाइफ ज्याकेट	३० थान	२० थान
१८	फायर लेदर (आगो निभाउने)	६ थान	२५ थान
१९	वायर कटर	१ थान	१० थान
२०	बेल्ट्या बिड नभएको	७३ थान	१५ थान
२१	बेल्ट्या बिड भएको	९ थान	

क्र.सं.	खोज तथा उद्धार सामग्रीहरु	उपलब्ध संख्या	आवश्यक सामग्रीको न्यूनतम संख्या
२२	पिक (गैटी)	३ थान	१५ थान
२३	घन (बिड नभएको)	२ थान	१० थान
२४	हेड लाईट	५ थान	२० थान
२५	प्लाष्टिक पानी बुट	१४ जोर	३० जोर
२६	एअर मास्क	३ थान	१५ थान
२७	नाइलन डोरी खुल्ला	५ पिस	५ पिस
२८	नाइलन डोरी प्याकिङ्ग	२ पिस	
२९	एअर चेष्ट गार्ड	२ थान	१० थान
३०	अक्सिजन सिलिन्डर पम्प	१ थान	५ थान
३१	फलामको Mountpic	११ थान	१० थान
३२	सपिल (गल ओपनर)	१० थान	१० थान
३३	प्लाष्टिक डोरी	१ बंडल	५ बंडल

क्र.सं.	राहत सामग्रीहरु	उपलब्ध संख्या	आवश्यक सामग्रीको न्यूनतम संख्या
१	त्रिपाल सानो	१३ थान	५० थान
२	त्रिपाल ठुलो	७ थान	३० थान
३	म्याटेस	८० थान	१०० थान
४	हाइड्रोसिल पम्प	१ थान	५ थान
५	मेगा फोन	४ थान	५ थान
६	कम्बल (मन्डी)	३० थान	१०० थान
७	स्टेपलाईजर	१ थान	५ थान
८	फीगल एट		२० थान
९	मास्क		२०० पिस
१०	ढलान काट्ने मेसीन		२ थान
११	काठ काट्ने मेसीन		२ थान
१२	हुक		२० थान
१३	हिमाली बुट		५० जोर
१४	हिमाली ज्याकेट		५० थान

ग. जिल्ला आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्र ,जुम्लासंग (वर्ल्ड भिजन इन्टरनेशनल नेपालको /किर्डाक नेपाल, जुम्लाबाट प्राप्त) रहेको विपद्मा प्रयोग हुन सक्ने सामग्रीको विवरण :

क्र.सं.	सामग्रीहरुको विवरण	परिणाम
१	बेल्चा	३
२	हेल्मेट	७
३	सर्जिकल मास्क	१
४	सिट्टी	७

क्र.सं.	सामग्रीहरुको विवरण	परिणाम
५	पञ्जा	७
६	जुत्ता/बुट	७
७	टर्च (फ्ल्यास लाईट)	३
८	बाल्टी तथा मग	७
९	कापी तथा कलम	७
१०	सलाई तथा मैनबत्ती	३
११	नाइलन डोरी	१
१२	स्ट्रेचर	१
१३	गैटी	३
१४	मुङ्गो (ह्यामर)	३
१५	कोदाली	३
१६	बञ्चरो	३
१७	रेन कोट	७
१८	मेगाफोन	२
१९	प्लाष्टिक सिट	२
२०	प्लाष्टिकको डोरी	७
२१	स्प्रे पेन्टस	३
२२	फलामको बाकस (सानो)	२
२३	वारुणयन्त्र	१
२४	फलामको बाकस (ठुलो)	१
२५	प्राथमिक उपचार बाकस	१

घ.जिल्ला प्रहरी कार्यालय जुम्लासंग रहेको विपद्मा प्रयोग हुन सक्ने सामग्रीको विवरण

क्र.सं.	सामग्रीको विवरण	उपलब्ध संख्या	आवश्यक सामग्रीको न्यूनतम संख्या
१	पिक	७	१०
२	गैटी	२७	२०
३	बेल्टा	२०	२५
४	लाइफ ज्याकेट	१०	१५
५	बाल्टी	१	१५
६	डोरी	२	५
७	कम्बल	९	१९
८	Tube	३	
९	घन/हतौडा	५/५	

ड.सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल ३३ नं.गण जुम्ला संग रहेको विपद्मा प्रयोग हुन सक्ने सामग्रीको विवरण :

क्र.सं.	सामग्रीको विवरण	उपलब्ध सामग्री	आवश्यक संख्या
१	थ्रो ब्याग	केही नभएको	५ थान
२	च्याफ्टिड		१ थान
३	च्याफ्टिड प्याडल		८ थान नर्मल प्याडल र १ थान कमाण्ड प्याडल
४	लाइफ ज्याकेट		३० थान
५	साधारण डोरी =		१०० मि.
६	च्याफ्टिड रोप		२०० मि.
७	प्लानेट कक क्याराबिन		१५ थान
८	फिग ८ क्याराबिन		१० थान
९	व्यागबोर्ड स्ट्रेचर		३ थान
१०	पिटन सानो र ठुलो		५/५ थान
११	क्यारभिकल कोलार		५ थान
१२	रेस्क्यु हेल्मेट		५० थान
१३	गैठी, बेल्ला, फरुवा, गल		१० /१०/१०/२ थान
१४	हिउँ सफा गर्ने बिगारो		१५ थान

च.नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखासंग रहेको विपद्मा प्रयोग हुन सक्ने सामग्रीको विवरण :

क्र.सं.	सामग्री विवरण	उपलब्ध सङ्ख्या
१	स्टेचर	४ थान
२	हेल्मेट	४ थान
३	टर्च लाईट	४ थान
४	प्राथमिक उपचार सामग्री	४ थान
५	रेनकोट	४ थान
६	रेन बुट	४ थान
७	बेल्ला	४ थान
८	गैठी	४ थान
९	सावेल	४ थान
१०	हाक्स र ब्लेडहरु	४ थान
११	सिलिपिड ब्यागहरु	४ थान
१२	वाल्टी	४ थान
१३	पञ्जा	४ थान
१४	मास्क	४ थान
१५	ह्यामर	४ थान
१६	त्रिपाल	
१७	म्याट	४ थान

क्र.सं.	सामग्री विवरण	उपलब्ध सङ्ख्या
१८	माइक	४ थान
१९	सिट्टी	४ थान
२०	सुतली डोरी	४ थान
२१	भटपट भोला	४ थान
२२	टिसर्टहरु	४ थान

छ . चन्दननाथ न.पा., तिला, तातोपानी, पातराशी गाउँपालिकाहरु (वर्ल्ड भिजन इन्टरनेशनल नेपालको /किर्डाक नेपाल, जुम्लाबाट प्राप्त) जुम्लासंग रहेको विपद्मा प्रयोग हुन सक्ने सामग्रीको विवरण :

क्र.सं.	सामग्रीको विवरण	परिणाम
१	बेलचा	३
२	हेल्मेट	७
३	सर्जिकल मास्क	१
४	सिट्टी	७
५	पञ्जा	७
६	जुत्ता/बुट	७
७	टर्च (फ्ल्यास लाईट)	३
८	बाल्टी तथा मग	७
९	कापी तथा कलम	७
१०	सलाई तथा मैनबत्ती	३
११	नाइलन डोरी	१
१२	स्ट्रेचर	१
१३	गैटी	३
१४	मुङ्गो (ह्यामर)	३
१५	कोदाली	३
१६	बञ्चरो	३
१७	रेन कोट	७
१८	मेगाफोन	२
१९	प्लाष्टिक सिट	२
२०	प्लाष्टिकको डोरी	७
२१	स्प्रे पेन्टस	३
२२	फलामको बाकस (सानो)	२
२३	वारुणयन्त्र	१
२४	फलामको बाकस (ठुलो)	१
२५	प्राथमिक उपचार बाकस	१

परिच्छेद-३

जिल्लाको पूर्वतयारी योजना

३.१ सामान्य प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्ययोजना

विपद्को सम्भावना र त्यसबाट हुनसक्ने जनधनको क्षति कम गर्न जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले प्रभावकारी प्रतिकार्यका लागि आवश्यक पूर्वतयारीका गतिविधिहरू योजनावद्ध रूपमा संचालन गर्नेछ। विपद् पूर्वतयारीका साथै विकास प्रक्रियामा विपद् जोखिम न्यूनीकरण लाई मूल प्रवाहीकरण गर्न तथा यस योजनालाई नियमित अद्यावधिक गर्न निम्न रणनीतिक उद्देश्य लिइएको छ।

क्र.स	रणनीतिक गतिविधि	जिम्मेवारी	समय
१	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र विषयगत क्षेत्रका सदस्यलाई विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिमको आयोजना	आवश्यकता अनुसार जिविव्यस र स्थाविव्यस	चालु आव भित्र
२	आपत्कालिन सूचना केन्द्रको सुधार तथा थप सामग्री तथा स्रोतको व्यवस्थापन गर्ने	जिविव्यस र स्थाविव्यस	चालु आव भित्र
३	संकटासन्न न.पा.,गा.पा.,वडा तथा समुदायको सूचना प्राप्त गर्न सञ्जाल तयार गरी सर्म्पर्क व्यक्ति तोक्ने		
४	जिल्ला विपद् जोखिम व्यवस्थापन कोषको स्थापना र सञ्चालन निर्देशिका तयार गर्ने		चालु आव भित्र
५	विपद् पूर्वतयारी कार्यशालाको तयारी बैठक गरी निम्न कार्य गर्ने: <ul style="list-style-type: none"> विभिन्न प्रकोपबाट पर्ने सम्भावित प्रभाव र संकटासन्न न.पा.,गा.पा., वडा,समुदाय र जनसंख्या अद्यावधिक गर्ने आपतकालीन आश्रयस्थल पहिचान गरी सूची तयार गर्ने आपतकालीन आश्रय स्थलमा आधारभूत भौतिक संरचना र साधनको विकासमा विषयगत क्षेत्रबाट कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने जिल्लामा कार्यरत राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी 	जिविव्यस, स्थानीय तह	चालु आव भित्र

क्र.स	रणनीतिक गतिविधि	जिम्मेवारी	समय
६	बाढी,पहिरो, स्वास्थ्य समस्या,सडक दुर्घटना आदिका दृष्टिले संकटासन्न न.पा.,गा.पा. ,वडा र समुदायमा पूर्वसूचना तथा चेतावनी प्रणालीको सञ्जाल तयार गर्ने	स्थानीय तह	चालु आव भित्र
७	विपद् जोखिम व्यवस्थापन बारे समुदायमा जनचेतना अभिवृद्धि गर्न र सरोकारवालाको क्षमता विकासका लागि काम गर्नेसंस्थाहरू बीच समन्वय र सहकार्यको व्यवस्थापन र निजी क्षेत्र समेतको सहभागिता सुनिश्चित गर्ने	जिविव्यस र स्थानीय तह, राजनीतिक दल	नियमित
८	विषयगत क्षेत्रको प्रतिकार्य र पूर्वतयारी योजना बमोजिम भएका कार्यको अनुगमन गर्ने	प्रजिअ/जिविव्यस	नियमित रूपमा
९	मानव संसाधन विकास तथा व्यवस्थापन: ● प्रत्येक संकटासन्न न.पा. र गा.पा.मा विपद् जोखिम अनुरूप उद्धार कर्मी तथा प्राथमिक उपचारक तयार गर्ने ● समुदायमा आधारित विपद् व्यवस्थापन समितिहरूलाई मूल प्रवाहमा ल्याउन आवश्यक कार्य गर्ने ● स्वयंसेवकका पहिचान तथा सूचीकरण	स्थानीय तह,जिविव्यस र विषयगत क्षेत्र, संघसंस्थाहरू	चालु आव भित्र
१०	जिल्ला विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना तर्जुमाका लागि पहल गर्ने	स्थानीय तह, जिविव्यस	चालु आव भित्र
११	भूकम्पीय जोखिम न्यूनीकरणका लागि भूकम्प प्रतिरोधी घर बनाउन प्रोत्साहन गर्ने र यसका लागि भवन निर्माण संहिता कार्यान्वयन गर्न, गराउन पहल गर्ने ।	स्थानीय तह	नियमित रूपमा

३.२ प्रकोप जोखिम न्यूनीकरणको लागि २०७६/२०७७ को कार्य योजना

प्रकोपको प्रकार	न्यूनीकरणको क्रियाकलाप (के गर्ने?)	स्थान (कहाँ गर्ने?)	समयावधि (कहिले गर्ने?)	जिम्मेवार निकाय (कसले गर्ने?)
खडेरी				
१.	वीउ बैंकको स्थापना गर्ने	न.पा. तथा गा.पा.हरुमा	निरन्तर	कृषि ज्ञान केन्द्र, कृषि अनुसन्धान केन्द्र र अन्य सरोकारवालाहरु
२.	सिंचाइको व्यवस्था गर्ने	खडेरीग्रस्त	निरन्तर	जलस्रोत तथा सिंचाइ

प्रकोपको प्रकार	न्युनीकरणको क्रियाकलाप (के गर्ने?)	स्थान (कहाँ गर्ने?)	समयावधि (कहिले गर्ने?)	जिम्मेवार निकाय (कसले गर्ने?)
		न.पा. तथा गा.पा.हरुमा		डिभिजन कार्यालय
३.	कृषि सम्बन्धि तालिम प्रदान गर्ने	खडेरीग्रस्त न.पा. तथा गा.पा.हरुमा	निरन्तर	कृषि ज्ञान केन्द्र र सरोकारवालाहरु
४.	क्षतिपुर्तिको व्यवस्था गर्ने	न.पा. तथा गा.पा.हरुमा	खडेरीको समयमा	जिविव्यस , स्थानीय निकाय तथा अन्य सरोकारवालाहरु
बाढी तथा पहिरो				
१.	वृक्षारोपण गर्ने ।	सम्भावित सबै क्षेत्रहरुमा	विरुवाको अनुकुल मौसममा	डिभिजन वन कार्यालय,भु तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय, गा.पा., न.पा. र सरोकारवाला निकायहरु
२.	बाढी तथा पहिरो सम्बन्धमा जोखिम क्षेत्रका स्कुलहरुमा २ महीना एक पटक चेतना अभिवृद्धि कक्षा संचालन गर्ने ।	बाढी तथा पहिरोबाट उच्च जोखिममा रहेका स्कुलहरु	निरन्तर	गा.पा., न.पा., जिल्ला शिक्षा तथा समन्वय एकाई
३.	नदी कटान हुन सक्ने क्षेत्रमा तटवन्धको निर्माण गर्ने ।	सम्भावित सबै क्षेत्रहरुमा	कार्तिक, २०७६ देखि जेष्ठ, २०७७	गा.पा., न.पा., भु तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय
४.	खोलानाला तथा बाटोको बाधक वस्तुहरु पन्छाउने तथा मर्मत गर्ने ।	प्रभावित सबै क्षेत्रहरुमा	आवश्यकता अनुसार	गा.पा. न.पा., जिल्ला स्थित सुरक्षा निकायहरु र सरोकारवाला निकायहरु
५.	वृक्षारोपणको लागि आवश्यक बोट विरुवा उपलब्ध गराउने ।	समुदायको माग र आवश्यकता देखिएका क्षेत्रहरुमा	विरुवाको अनुकुल मौसममा	डिभिजन वन कार्यालय, भु तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय
६.	खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धी प्रचार प्रसार गर्ने ।	बाढी पहिरोको जोखिम क्षेत्रमा	आवश्यकता अनुसार	खानेपानी तथा सरसफाई डीभिजन कार्यालय र

प्रकोपको प्रकार	न्युनीकरणको क्रियाकलाप (के गर्ने?)	स्थान (कहाँ गर्ने?)	समयावधि (कहिले गर्ने?)	जिम्मेवार निकाय (कसले गर्ने?)
				जिसस
७.	विभिन्न किसिमका जडिबुटीहरूको खेति गर्न प्राविधिक सहयोग सहित समुदायलाई प्रोत्साहन गर्ने ।	संभावित क्षेत्र तथा समुदायको योगदानमा	अनुकूल मौसममा	डिभिजन वन कार्यालय, वनस्पति अनुसन्धान केन्द्र
८.	पुर्व चेतावनी प्रणालीको स्थापना गर्ने	वाढी पहिरोको जोखिम क्षेत्रमा	फागुन, चैतमा	नेपाल टेलिकम(SMS सेवा), नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जि.स.स.,जिविव्यस,पत्रकार महासंघ
९.	जनचेतनामुलक कार्यक्रम संचालन गर्ने	प्रभावित सबै क्षेत्रहरूमा	निरन्तर	जिविव्यस , गैसस, अन्य सरोकारवालाहरु
आगलागी				
१.	आगलागी हुन नदिन तथा आगलागीको वेलामा अपनाउनु पर्ने सावधानी सम्बन्धी जनचेतना जगाउने ।	आगलागिका जोखिम क्षेत्रहरूमा	फागुन देखि असार सम्म	डिभिजन वन कार्यालय, गैसस, सामुदायिक रेडियो, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
२.	कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने र गराउने ।	गा.पा. तथा न.पा.मा	कार्तिक र फागुन	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र जिल्ला प्रहरी कार्यालय
३.	वन डढेलो नियन्त्रण र रोकथाम वारे स्कुलहरूमा सचेतना कक्षा संचालन गर्ने ।	आगलागीबाट जोखिम गा.पा.का स्कुलहरूमा	नियमित रुपमा	जिल्ला शिक्षा तथा समन्वय एकाई, डिभिजन वन कार्यालय र स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति
४.	वन संरक्षण समितिको गठन गर्ने	आगलागिका जोखिम गा. पा.मा		डिभिजन वन कार्यालय, स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति तथा अन्य सरोकारवाला निकायहरु
५.	दण्ड जरिवानाको व्यवस्था गर्ने	गा.पा. न.पा.मा	नियमित रुपमा	डिभिजन वन कार्यालय, सामुदायिक वन उपभोक्ता समिति तथा अन्य

प्रकोपको प्रकार	न्युनीकरणको क्रियाकलाप (के गर्ने?)	स्थान (कहाँ गर्ने?)	समयावधि (कहिले गर्ने?)	जिम्मेवार निकाय (कसले गर्ने?)
				सरोकारवाला निकायहरु
६.	अग्निरेखाको निर्माण	आगलागीबाट जोखिम गा.पा.हरुमा	माघ, फागुनमा	डीभिजन वन कार्यालय, सामुदायिक वन उपभोक्ता समिति, आमा समुह, स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति तथा अन्य सरोकारवाला निकायहरु
७.	आगलागी नियन्त्रण सम्बन्धि तालिम प्रदान गर्ने	आगलागीबाट जोखिम गा.पा तथा न.पा.हरुमा	माघ, फागुनमा	जिविव्यस, नेपाली सेना, प्रहरीले सामुदायिक वन उपभोक्ता समिति, आमा समुह, स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति तथा स्थानिय बाल क्लबहरुलाई
महामारी				
१.	खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धी जोखिम क्षेत्रका स्कुलहरुमा चेतना अभिवृद्धि कक्षा संचालन गर्ने ।	महामारी बाट जोखिममा रहेका स्कुलहरु	निरन्तर	जिल्ला शिक्षा तथा समन्वय एकाई, स्वास्थ्य कार्यालय, खानेपानी तथा सरसफाई डीभिजन कार्यालय
२.	खानेपानीका मुहानमा सरसफाइ गर्ने ।	खानेपानीका मुहानहरुमा	निरन्तर	खानेपानी तथा सरसफाई डीभिजन कार्यालय, गा.पा. न.पा. तथा सरोकारवालाहरु
३.	खानेपानी शुद्धिकरणका विविध विधिहरुको बारेमा अभिमुखिकरण सहित आवश्यकता तथा स्रोतको उपलब्धता अनुसार शुद्धिकरणका सामग्री वितरण गर्ने ।	महामारीको जोखिममा रहेका समुदाहरुमा	जेष्ठ देखि भाद्र	खानेपानी तथा सरसफाई डीभिजन कार्यालय, स्वास्थ्य कार्यालय, गैसस
४.	मौसम अनुसारको महामारीको स्थिति विश्लेषण गरी आवश्यक तयारीको	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमा	चैत्र, कार्तिक	स्वास्थ्य कार्यालय, गैसस, पत्रकार महासंघ

प्रकोपको प्रकार	न्युनीकरणको क्रियाकलाप (के गर्ने?)	स्थान (कहाँ गर्ने?)	समयावधि (कहिले गर्ने?)	जिम्मेवार निकाय (कसले गर्ने?)
	लागि सरोकारवालाहरु संग समन्वय गर्ने ।			
५.	स्वास्थ्य केन्द्रहरुमा प्राविधिहरुको उपलब्धता, सेवा र स्रोतको बारेमा नियमित अनुगमन गरी प्रभावकारी सेवा उपलब्ध गराउने ।	संबन्धित स्वास्थ्य केन्द्रहरुमा	नियमित रुपमा	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, जिविव्यस, स्थाविव्यस तथा सरोकारवालाहरु
६.	मा.वि स्तरीय विद्यालयहरुमा जु.रे.स स्थापना गर्ने	हरेक मा.वि स्तरीय विद्यालयहरुमा		ने. रे. सो.
भुकम्प				
१.	उच्च भुकम्पीय जोखिममा रहेका क्षेत्रहरुको पहिचान गर्ने,	जिल्लाभरी	नियमित रुपमा	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, गैसस, जिसस, स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति
२.	भुकम्पसंग सम्बन्धित जनचेतनामुलक कार्यक्रम संचालन गर्ने	जिल्लाभरी	नियमित रुपमा	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, गैसस, स्थानिय संचार माध्यमहरु
३.	भवन निर्माण आचार संहिता लागु गर्ने	जिल्लाभरी	नियमित रुपमा	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
सबै खाले प्रकोपको लागि प्रकोपको समय गरिने क्रियाकलापहरु				
१.	उद्धार कार्यमा सहयोग तथा सर्वेक्षण गर्नको लागि आवश्यक जनशक्ति खटाउने ।	प्रभावित क्षेत्रमा	आवश्यकता अनुसार	प्रमुख जिल्ला अधिकारी
२.	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बोलाउने र आवश्यकता अनुसार समुह बैठकको लागि समुह नेतृत्वकर्ता लाई निर्देशन दिने ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा	आवश्यकता अनुसार	प्रमुख जिल्ला अधिकारी

प्रकोपको प्रकार	न्यूनीकरणको क्रियाकलाप (के गर्ने?)	स्थान (कहाँ गर्ने?)	समयावधि (कहिले गर्ने?)	जिम्मेवार निकाय (कसले गर्ने?)
३.	विभिन्न समुहहरूको क्रियाकलापहरूको जानकारी लिने र संबन्धित सरोकारवालाहरूलाई सम्प्रेषण गर्ने ।	संबन्धित समुह नेतृत्वकर्ता बाट	आवश्यकता अनुसार	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको सदस्य सचिव
४.	सर्वेक्षणबाट प्राप्त सूचनाका आधारमा प्रकोप प्रभावितहरूलाई तत्काल राहत सहयोग सामग्रीहरू उपलब्ध गराउने ।	प्रभावित स्थानमा तथा उद्धार गरीएको स्थानमा	आवश्यकता अनुसार	संबन्धित समुह नेतृत्वकर्ता, जिविव्यस, स्थाविव्यस, सरोकारवालाहरू
५.	राहत सहयोगको व्यवस्था गर्दा न्यूनतम मापदण्डको आधारमा उपलब्ध गराउन अगुवाइ गर्ने ।	संबन्धित निकायहरू संग समन्वय गरेर	समन्वय बैठकमा	जिविव्यस, ने. रे. सो.
६.	खोज तथा उद्धारको लागि आवश्यक जनशक्तिको लागि तालिमको व्यवस्था गर्ने ।	जिल्लामा	बैशाख देखि जेष्ठ सम्ममा	सरोकारवालाहरू संग समन्वय गरी प्रमुख जिल्ला अधिकारी, नेरेस
७.	खोज तथा उद्धारको लागि आवश्यक औजारहरूको व्यवस्था गर्ने ।	जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा	बैशाख देखि जेष्ठ सम्ममा	सरोकारवालाहरू संग समन्वय गरी प्रमुख जिल्ला अधिकारी
८.	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अद्यावधिक गर्ने ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा	बैशाख देखि जेष्ठ सम्ममा	सरोकारवालाहरू संग समन्वय गरी प्रमुख जिल्ला अधिकारी
९.	मौसम अनुसारको विपद् संबन्धमा छलफल तथा अवस्था विश्लेषको लागि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकमा	बैशाख, साउन, फागुण	सरोकारवालाहरू संग समन्वय गरी प्रमुख जिल्ला अधिकारी
१०.	विपद्को सूचना संप्रेषणको लागि वनाइएको संचार संयत्रको अनुगमन गरी तयारी अवस्थामा राख्ने ।	संबन्धित निकायमा	बैशाख, साउन, फागुण	सरोकारवालाहरू संग समन्वय गरी जिसस, जिप्रका
११.	कार्यालयका कर्मचारीहरूलाई	गैसस, जिसस, मी	मंसिर देखि	महिला विकास अधिकृत

प्रकोपको प्रकार	न्युनीकरणको क्रियाकलाप (के गर्ने?)	स्थान (कहाँ गर्ने?)	समयावधि (कहिले गर्ने?)	जिम्मेवार निकाय (कसले गर्ने?)
	प्रकोपको वेलामा संरक्षण सम्बन्धि अभिमूखिकरण संचालन गर्ने ।	हला विकास कार्यालय	पुस सम्म	
१२.	महिला समुहहरुमा प्रकोपको वेलामा संरक्षण सम्बन्धि अभिमूखिकरण संचालन गर्ने ।	कार्यक्रम संचालन गा.पा.हरुमा	नियमित अनुगमनको क्रममा	महिला तथा बालबालिका कार्यालय
१२.	विपद्को समयमा आवश्यक पर्ने औषधीहरुको भण्डारण गर्ने ।	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय र संबन्धित उपस्वास्थ्य चौकिहरुमा	नियमित रुपमा	स्वास्थ्य कार्यालय,ने.रे.शो
१४.	विपद् प्रभावित समुदायहरुलाई मौसम अनुसारको वीड विजन र प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउने ।	प्रभावित क्षेत्रमा	नियमित रुपमा	कृषि ज्ञान केन्द्र
१५.	विपद् प्रभावितहरुको लागि तत्कालै उपलब्ध गराउनु पर्ने आवश्यक खाद्य सामग्रीहरुको सुनिश्चित गरी तत्काल उपलब्ध गराउने ।	प्रभावित क्षेत्रमा	प्रकोपको समयमा	कृषि ज्ञान केन्द्र र जिल्ला खाद्य संस्थान
१६.	विपद् प्रभावितहरुको लागि तत्कालै उपलब्ध गराउनु पर्ने आवास तथा गैर खाद्य सामग्रीहरुको भण्डारण गरेर राख्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, जिल्ला शाखा कार्यालय	कार्तिक देखि माघ सम्ममा	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, जिल्ला शाखा जुम्ला
१७.	विपद्को समयमा प्राथमिक सेवा प्रदान गर्नको लागि तालिम प्राप्त स्वयम् सेवकहरुको सूचि अद्यावधिक गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, जिल्ला शाखा कार्यालय, र उपशाखा	माघ देखि चैत्र सम्ममा	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, जिल्ला शाखा जुम्ला
१८.	विपद् जोखिम न्युनीकरणका लागि हरेक गा.पा तथा	जिल्ला तथा हरेक गा.पा.	नियमितरुपमा	न.पा. तथा गा.पा. परिषद

प्रकोपको प्रकार	न्युनीकरणको क्रियाकलाप (के गर्ने?)	स्थान (कहाँ गर्ने?)	समयावधि (कहिले गर्ने?)	जिम्मेवार निकाय (कसले गर्ने?)
	जिल्ला तहमा ५ % बजेटको व्यवस्था गर्ने			
१९.	प्रभावकारी अनुगमन संयन्त्रको स्थापना गर्ने	जिल्ला तथा हरेक गा.पा. स्तरमा	निरन्तर	जिविव्यस, गा.पा.
२०	जिल्ला सदरमुकाम तथा हरेक गा.पा.हरुमा DRR/CCA सम्बन्धि अनुसन्धान केन्द्रको स्थापना केन्द्रको स्थापना गर्ने	जिल्ला सदरमुकाम तथा गा.पा.हरु	भदौ	जिविव्यस, जिसस., गा. पाहरु

विषयगत क्षेत्र अगुवा तथा सदस्यको विवरण

४.१ निकाय गत भूमिका तथा जिम्मेवारी

जिल्लामा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनको नेतृत्व जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति मातहतमा रहनेछ र आवश्यकताअनुसार अन्य साभेदार संस्थाहरु एवं दातृ निकायहरूसँग साभेदारी गर्न सकिनेछ । यस योजना कार्यन्वयनका लागि विभिन्न ७ वटा विषयगत क्षेत्रहरु निर्माण गरिएका छन् । यस अन्तर्गत मुख्य गरी सात वटा समुहहरु: खोज तथा उद्धार, कृषि तथा खाद्य सुरक्षा, शिक्षा, आपतकालीन आवास तथा गैरखाद्य सामग्री, संरक्षण, खाने पानी तथा सरसफाई र स्वास्थ्य तथा पोषण रहेका छन् । हरेक विषयगत क्षेत्रको नेतृत्व उल्लेखित सरकारी निकायले गर्नेछ भने सम्बन्धित विषयगत क्षेत्रमा कार्यरत निकायहरु सो विषयगत क्षेत्रको सदस्य रहनेछन् । विषयगत क्षेत्रको उद्देश्य र सहयोगको मापदण्ड निम्न वमोजिम रहेको छ ।

४.१ विषयगत सदस्यहरुको विवरण:

१. खोज तथा उद्धार

नेतृत्व गर्ने निकाय: जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जुम्ला

समष्टिगत उद्देश्य: विना भेदभाव विपद् प्रभावितहरुको खोज तथा उद्धार गरि सम्भावित मानवीय तथा अन्य जोखिमहरुको न्यूनीकरण गर्नु यस क्षेत्रगत समूहको समष्टिगत उद्देश्य हो । उक्त उद्देश्य प्राप्तिका लागि न्यूनतम निम्न तयारी अत्यावश्यक पर्दछ ।

- तयारी अवस्थाको अनुगमन गर्नका लागि अनुगमन सम्बन्धी बैठक -खोजी तथा उद्धार सम्बन्धी टोलीको गठन, खाद्य सामग्री तथा गैर खाद्य सामग्रीको पहिले नै भण्डारण ।
- तीन ओटा क (कसले, के, कहिले) ढाँचाको विकास र जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमा सूचना व्यवस्थापनका लागि कार्यालयको निर्धारण ।

मानवीय सहयोगका मापदण्ड

- प्रकोपको लगत्तै संयुक्त उद्धार टोलीको आकस्मिक बैठक बोलाइ उपकरणसहित खोजी तथा उद्धार (SAR) टोली खटाउने ।
- समन्वय बैठक र प्रतिवेदनका बारेमा जानकारी गराउने ।
- स्थानीय संघ संस्था र राजनैतिक निकाय तथा नागरिक समाजसँग समन्वय र सहकार्य गर्ने ।

- प्रकोपको सूचना प्राप्त गरे पश्चात जति सक्दो चांदो २४ घण्टाभित्र संचार माध्यमद्वारा सूचना सम्प्रेषण गर्ने ।
- घाईते, अशक्त, अशहाय, बालबालिका, महिला तथा वृद्ध वृद्धालाई प्राथमिकताका साथ सुरक्षित स्थानान्तरण गर्ने ।
- सुरक्षा निकायको सहयोगमा प्रकोपको समयमा हुने अपराधीक क्रियाकलाप रोकथामको लागि पहल गर्ने ।
- अवस्था हेरी सूचना संकलनका लागि IRA, MIRA, Details HHs Survey टीम खटाउने ।
- सबै सुविधाबाट एकदमै वञ्चित समूह/ जोखिममा रहेका व्यक्तिहरू लगायत सबैलाई न्यायोचित रूपमा उद्धार सामग्रीको वितरण तथा सहयोगसम्बन्धी गतिविधिको अनुगमन ।
- पहिलो हप्तामा परिस्थितिका बारेमा दिनदिनै प्रतिवेदन पेस गर्ने र त्यसपछि हरेक दुई हप्तापछि
- शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापन (CCCM)को अनुगमन गर्ने तथा प्रतिवेदन गर्ने (फाराम सहितको संयन्त्र) ।
- नियन्त्रण तथा मानवीय सहयोगसम्बन्धी मापदण्ड कायम गर्ने तथा दातृ निकायबाट सांस्कृतिक, सामाजिक तथा आर्थिक रूपमा स्वीकार गर्न सकिने सामग्री/सहयोग ग्रहण गर्ने ।

तालिका १: विषयगत क्षेत्र (खोज तथा उद्धार) को अगुवा तथा सहयोगी संस्थाहरूको सूची

क्र.सं	जिल्लाका क्षेत्रगत साभेदारहरूको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	पद	टेलिफोन नं	मोबाईल नं
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	दुर्गा बज्जाडे	प्र.जि.अ.	०८७-५२०११२	९८५८३२७७७७
२	नेपाली सेना	दिवाकर रायमाभि	का.प्र	०८७-५२०१९९	९८५११७१०३३
३	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	लाल बहादुर धामी	का.प्र	०८७-५२०११३	९८५८३२५५५५
४	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं.३३ गण	शरद नेउपाने	का.प्र	०८७-५२०५०३	९८५४०२६७५०
५	जिल्ला आपत्कालिन कार्यसंचालन केन्द्र	देवेन्द्र प्रसाद श्रेष्ठ	स.अ.जि.प्र.	०८७-५२०११२	९८५८३२०३८०
६	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	लक्ष्मण चौलागाई	का.प्र	०८७-५२०३८१	९८४८१६०२४०

क्र.सं	जिल्लाका क्षेत्रगत साभेदारहरूको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	पद	टेलिफोन नं	मोबाईल नं
७	जिल्ला समन्वय समिति	दुर्गा स्वार	जिल्ला समन्वय अधिकारी	०८७५२०५४४	९८५९२५९२२२
८	चन्दननाथ नगरपालिका	कान्तिका सेजुवाल	मेयर	०८७-५२००९९	९८४८३०५२२२
९	तिला गाउँपालिका	रतननाथ योगी	अध्यक्ष		९८५८३२०९३७
१०	तातोपानी गाउँपालिका	नवराज न्यौपाने	अध्यक्ष		९७५८९०७८६९
११	पातराशी गाउँपालिका	लछिमन बोहोरा	अध्यक्ष		९७५८९००२९८
१२	गोठीचौर गाउँपालिका	हरि बहादुर भण्डारी	अध्यक्ष		९८५८३२२९९६
१३	हिमा गाउँपालिका	रज बहादुर शाही	अध्यक्ष		९७४८९०६०६७
१४	सिंजा गाउँपालिका	देवल सिंह रावल	अध्यक्ष		९८५९०९२२९४
१५	कानकासुन्दरी गाउँपालिका	नरविर रावत	अध्यक्ष		९८५८०५०२८०
१६	नेपाल पत्रकार महासंघ, जिल्ला शाखा जुम्ला	बरम बहादुर महत	अध्यक्ष		९७४९९३९९९८
१७	जिल्ला रेडक्रस सोसाईटी जुम्ला	जगदीश चौलागाई	मन्त्री		९८४८३०२३७०

२. कृषि तथा खाद्य सुरक्षा

नेतृत्व गर्ने निकाय: कृषि ज्ञान केन्द्र, जुम्ला

समष्टिगत उद्देश्य :

- प्रभावित व्यक्तिहरूका लागि समयमा नै खाद्यान्नको उपलब्धता तथा खाद्यान्नमा पहुँचको सुनिश्चितता ।

विशिष्ट उद्देश्य :

- धर्म, संस्कृति र विशेष आवश्यकता, परिस्थितीलाई मध्यनजर गर्दै जीवन जीउनका निमित्त प्रति व्यक्तिलाई प्रतिदिन आवश्यक २,१०० किलो क्यालोरी शक्ति सहितको खाना प्रभावित समुदायलाई उपलब्ध गराउने ।

- पारिवारिक स्रोतहरूलाई पुनर्लाभ (recovery) तथा दीर्घकालीन विकासमा लगानी गर्न दिनका लागि सक्षम पार्न मानिसहरूलाई अल्पकालीन रूपमा आम्दानीको स्थानान्तरण अथवा प्रतिस्थापन गर्ने अवसर प्रदान गर्ने ।

मानवीय सहयोगको मापदण्ड :(स्केयर मापदण्ड)

- प्रभावित व्यक्तिहरूको पहुँच निम्न वस्तुमा हुनेछः
(१) प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन न्यूनतम २,१०० क्यालोरी प्राप्त हुने गरी सामान्य खाद्यान्नको रासन (ration) (२) प्रभावित मानिसहरूका लागि हाल विद्यमान तथा उपलब्ध भएका र पहुँचयोग्य खाद्य पदार्थमा परिपूरक (complementary) को रूपमा एक अथवा दुई खाद्य पदार्थहरू पूरक रासनको रूपमा उपलब्ध गराउने र (३) निश्चित समूहका व्यक्तिहरूका (साना केटाकेटी, एच्‌आईभी भएका व्यक्ति, कुपोषित व्यक्तिहरू आदि) आवश्यकतालाई पूरा गर्नका लागि सामान्य रासनका अतिरिक्त परिपूरक रासनको व्यवस्था ।
- मापदण्ड बमोजिमको किट (kit) – सिफारिश
चामल – प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ४२० ग्राम, दाल – प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ६० ग्राम
वनस्पति तेल – प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ३० मि.लि., नुन – प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ५ ग्राम
- माइकिङ्गबाट खाद्य, पोषण तथा स्वास्थ्य शिक्षाको प्रचार प्रसार गर्ने

आपतकालीन प्रतिकार्य सम्बन्धि गतिविधि:

क्र.स.	प्रतिकार्य गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	समयावधि
१.	खाद्य क्षेत्रको समन्वय बैठक बोलाउने	नेपाल खाद्य संस्थान, कृषि ज्ञान केन्द्र, जिसस	क) विपद् आएको सूचना प्राप्त भएको २४ घण्टा भित्र ख) पहिलो सात दिनसम्म १ दिन विराएर ग) दोस्रो हप्तापछि हप्तामा १ पटक
२.	बहुक्षेत्रिय द्रुत लेखाजोखा संचालन गर्ने	खाद्य क्षेत्र, अन्य विषयगतक्षेत्र प्रमुखहरू	२ देखि ५ दिन भित्र
३.	अन्य क्षेत्रसंग समन्वय गरी तयारी खाद्यान्न वितरण गर्ने	खाद्य क्षेत्र, जिसस, रेडक्रस	तत्काल २४ घण्टा भित्र
४.	मापदण्ड अनुरूप दर्ता भएका विपद् प्रभावितहरूलाई खाद्य सामग्री वितरण गर्ने चामल, दाल, तेल, नुन,	खाद्य क्षेत्र, जिसस, रेडक्रस, गैसस	पहिलो ७ दिनबाट

	मसला)		
५.	कार्यक्रमको अनुगमन, प्रतिवेदन तयार गरि सबै सरोकारवालालाई वितरण गर्ने	जिसस, रेडक्रस, गैसस	हरेक हप्ता

तालिका २: विषयगत क्षेत्र (कृषि तथा खाद्य सुरक्षा) को अगुवा तथा सहयोगी संस्थाहरूको सूची

क्र.सं	जिल्लाका क्षेत्रगत साभेदारहरूको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	पद	टेलिफोन नम्बर
१.	कृषि ज्ञान केन्द्र जुम्ला	डा. तपेन्द्र ब. शाह	का.प्र	०८७-५२००२७
२.	प्रधानमन्त्री कृषि आ. परियोजना	जोगेन्द्र कान्दु	का.प्र	०८७-५२०६६६
३.	जिल्ला समन्वय समिति	दुर्गा स्वार	जिल्ला समन्वय अधिकारी	०८७-५२०५४४
४.	जलस्रोत तथा सिचाई डिभिजन कार्यालय	अरुणलाल कर्ण	का.प्र	९८४४०२७८४७
५.	कृषि अनुसन्धान केन्द्र, विजयनगर	डा.श्रीप्रसाद विष्ट	का.प्र	०८७-५२००२३
६.	भेडाबाखा अनुसन्धान तथा पशु विज्ञ केन्द्र	जनक सेजुवाल	सुचना अ.	०८७-५२००२८
७.	भू तथा जलाधार संरक्षण कार्यालय	शेर ब श्रेष्ठ	का.प्र	०८७-५२००३३
८.	खाद्य तथा गुण नियन्त्रण डि. कार्यालय	भरत रोकाया	का.प्र	९८६९३५९६९९
९.	चन्दननाथ नगरपालिका	कान्तिका सेजुवाल	मेयर	९८४८३०५२२२
१०.	तिला गाउँपालिका	रतननाथ योगी	अध्यक्ष	९८५८३२०९३७
११.	तातोपानी गाउँपालिका	नवराज न्यौपाने	अध्यक्ष	९७५८९०७८६९
१२.	पातराशी गाउँपालिका	लछिमन बोहोरा	अध्यक्ष	९७५८९००२९८

१३.	गोठीचौर गाउँपालिका	हरि बहादुर भण्डारी	अध्यक्ष	९८५८३२२९१६
१४.	हिमा गाउँपालिका	रज बहादुर शाही	अध्यक्ष	९७४८९०६०६७
१५.	सिंजा गाउँपालिका	देवल सिंह रावल	अध्यक्ष	९८५१०१२२९४
१६.	कानकासुन्दरी गाउँपालिका	नरविर रावत	अध्यक्ष	९८५८०५०२८०
१७	वनस्पति अनुसन्धान केन्द्र, जुम्ला	चन्द्रमोहन गुर्मछान	का.प्र	९८५८३२०१४२
१८	नेपाल पत्रकार महासंघ, जुम्ला	बरम बहादुर महत	अध्यक्ष	९७४११३९१९८
१९	गै.स.स महासघ	अमर बहादुर रोकाया	अध्यक्ष	९८४८३००२४९
२०	कृषि विकास बैंक	सृजना बुढ्थापा	का.प्र	९८४८३८०३२१
२१	किर्डाक नेपाल	रेशम शाही	जिल्ला संयोजक	०८७ ५२०२०१
२२	पुर्वाधार विकास कार्यालय	टेक ब हितान	सु. अ	९८५८०५४५८९
२३	हावापानी फिल्ड कार्यालय	आसामपुरा कार्की	का.प्र	९८४८३९१२४८
२४	नेपाल खाद्य संस्थान जुम्ला	तिलक सुनार	का.प्र	९८४३९९४१३६
२५	जिल्ला रेडक्रस सोसाईटी जुम्ला	जगदीश चौलागाई	मन्त्री	९८४८३०२३७०

३. खानेपानी स्वच्छता र सरसफाई

नेतृत्व गर्ने निकाय: जिल्ला खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय, जुम्ला

समष्टिगत उद्देश्य :

- खानेपानी तथा सर-सफाइसँग सम्बन्धित रोगहरू फैलन नदिई तिनको रोकथाम गर्ने ।

विशिष्ट उद्देश्य :

- विस्थापित समुदायका लागि, खास गरी शिविरमा बस्ने मानिसहरूको सुरक्षित खानेपानी, स्वास्थ्य शिक्षा तथा अस्थायी रूपमा सरसफाइ एवं नुहाउने सुविधाहरूमा पहुँच सुनिश्चित गर्ने

खानेपानी तथा सरसफाइका क्षेत्रमा मानवीय सहयोगका न्यूनतम मापदण्ड :

- WASH Cluster को वैठक बसी आपतकालिन योजना सम्बन्धमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिलाई जानकारी गराई अनुमोदन गर्ने
- विभिन्न संस्थासँग भएको खानेपानी तथा सरसफाई सामग्रीको मौज्दात विवरण संकलन गर्ने
- अति आवश्यक खानेपानी तथा स्वास्थ्य सरसफाई सम्बन्धी सामग्रीहरूको जगेर्ना गरि भण्डारण र व्यवस्थापन गर्ने
- यस जिल्लामा विपद्पछि पहिलो हप्तासम्म पाइपद्वारा अथवा जिल्ला सदरमुकामको खानेपानी योजनासँग सम्बन्ध कायम गरी खानेपानी भण्डारण गरिने ट्याङ्कीद्वारा प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति न्यूनतम ५ लिटर पानी उपलब्ध गराउने र पहिलो ४ हप्ताभित्र प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन उपलब्ध गराइने पानीको परिमाणलाई १५ लिटर पुर्याउने ।
- शिविरमा बस्ने विस्थापित मानिसहरू तथा घर तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति नष्ट भएका व्यक्तिहरूका लागि पानी सङ्कलन गर्नका लागि बाल्टीन र पानी शुद्ध गर्नका लागि ३० दिनसम्म खानेपानी शुद्ध गर्ने ट्याब्लेट (tablets) अथवा वाटर गार्ड (water guard) उपलब्ध गराउने
- शिविरमा बसोबास गर्ने विस्थापित मानिसहरूका लागि उपयुक्त सरसफाइ एवं महिलाहरूका लागि नुहाउने सुविधाका निमित्त अस्थायी चर्पी (हरेक २० व्यक्तिका लागि एक चर्पी र पहिलो हप्ताभित्र हरेक १० व्यक्तिका लागि एक चर्पीका दरले सोलाई बढाउने गरी) को निर्माण गर्ने
- शिविरमा बसोबास गर्ने प्रभावित मानिसहरूलाई जिल्ला स्वास्थ्य तथा खानेपानी कार्यालयका कर्मचारी, साभेदार गैर-सरकारी सङ्गठन, महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेवक एवं रेडक्रसका स्वयंसेवकहरूसँग मिली स्वास्थ्यसम्बन्धी किट (kits) वितरण गर्ने र स्वास्थ्य प्रवर्धनसम्बन्धी गतिविधिहरू (पानी शुद्ध पार्ने उचित तरिका र साबुनद्वारा हात धुने) सञ्चालन गर्ने ।
- एकरूपताका लागि जिल्ला आकस्मिक योजनालाई राष्ट्रिय आकस्मिक योजनासँग मेल खाने गरी तयार पार्ने ।
- मानिसहरूलाई आधारभूत स्वास्थ्यसम्बन्धी सामग्री तथा खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वास्थ्यसँग सम्बन्धित व्यावहारिक प्रचलनहरूका बारेमा उचित रूपमा जानकारी गराउने ।

- न्यूनतम स्वास्थ्य तथा सरसफाईसंग सम्बन्धित सुविधा उपलब्ध गराइएका छन् र विस्थापित मानिसहरू बस्ने शिविरहरूमा सुगन्ध-सफा (cleanliness) कायम गर्न तिनको सशक्तीकरण गरिएको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।

तालिका ३: विषयगत क्षेत्र (खानेपानी स्वच्छता तथा सरसफाई) को अगुवा तथा सहयोगी संस्थाहरूको सूची

क्र.सं	नाम	कार्यालय	पद	टेलिफोन नम्बर
१	राजिव रिमाल	जिल्ला खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	का. प्र	०८७-५२०११०
२	महेश न्यौपाने	संघीय खानेपानी तथा ढल व्य. का.	का. प्र	९८५११३३३६
३	लक्ष्मण चौलागाई	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	का. प्र	०८७-५२०३८१
४	शिवशंकर चौलागाई	जिल्ला शिक्षा तथा समन्वय इ. जुम्ला	सु. अ	९८५८३२०२२१
५	गै.स.स महासंघ	अमर बहादुर रोकाया	अध्यक्ष	९८४८३००२४९
६	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, जुम्ला	जगदीश चौलागाई	मन्त्री	९८४८३०२३७०
७	रेशम शाही	किर्डाक नेपाल	जिल्ला संयोजक	९८६३९४५०७५
८	कान्तिका सेजुवाल	चन्दननाथ नगरपालिका	मेयर	९८४८३०५२२२
९	रतननाथ योगी	तिला गाउँपालिका	अध्यक्ष	९८५८३२०१३७
१०	नवराज न्यौपाने	तातोपानी गाउँपालिका	अध्यक्ष	९७५८९०७८६१
११	लछिमन बोहोरा	पातराशी गाउँपालिका	अध्यक्ष	९७५८९००२१८
१२	हरि बहादुर भण्डारी	गोठीचौर गाउँपालिका	अध्यक्ष	९८५८३२२९१६
१३	रज बहादुर शाही	हिमा गाउँपालिका	अध्यक्ष	९७४८९०६०६७
१४	देवल सिंह रावल	सिंजा गाउँपालिका	अध्यक्ष	९८५१०१२२९४
१५	नरविर रावल	कानकासुन्दरी गाउँपालिका	अध्यक्ष	९८५८०५०२८०

४. आपत्कालीन शिक्षा

नेतृत्व गर्ने निकाय: जिल्ला शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, जुम्ला

समष्टिगत उद्देश्य :

- विद्यालय जाने उमेरका तथा प्रभावित सम्पूर्ण केटाकेटीहरूको गुणस्तरीय शिक्षामा निरन्तर तथा तत्काल पहुँच सुनिश्चित गर्ने

- सुरक्षित सिक्ने वातावरण उपलब्ध गराएर विपद्बाट परेको मनोवैज्ञानिक असरको सामना गर्ने कार्यमा केटाकेटीहरू र शिक्षकहरूलाई मद्दत गर्न योगदान पुऱ्याउने ।

विशिष्ट उद्देश्य :

- विपद्को जोखिम न्यूनीकरण गर्न पूर्वतयारीमा जोड दिने
- विपद् आउनसक्ने सम्भावीत स्थानको तथ्याङ्क संकलन गरि सुरक्षित स्थानको पहिचान गर्ने
- विपद् पश्चात तत्काल तथ्याङ्क संकलन गरी आवश्यक व्यवस्थापन गर्ने
- विपद् पश्चातको शिक्षा व्यवस्थापनमा सवै सरोकारवालाको क्षमता सङ्कलन गरी समयमै सवै सहयोगी संस्थाहरूलाई सहयोग एकात्मक प्रणाली मार्फत अगाडी वढाउन प्रोत्साहित गर्ने
- प्रभावकारी आपत्कालीन पूर्वतयारी तथा सहयोगलाई सहजीकरण गर्नका निमित्त क्षेत्रगत समूहका सदस्यहरू (Cluster members) का बीचमा प्रभावकारी समन्वय, अनुगमन तथा सूचनाको आदान- प्रदान सुनिश्चित गर्ने

शिक्षामा मानवीय सहयोगसम्बन्धी न्यूनतम मापदण्ड :

- विपद् परेको पहिलो हप्ताभित्र शिक्षासम्बन्धी सुविधा र शिक्षामा संलग्न व्यक्तिहरूका बारेमा द्रुत लेखाजोखा (Rapid Assessment)सञ्चालन गर्ने,
- जिल्ला शिक्षा कार्यालय र स्थानीय क्षेत्रगत सदस्यहरू (Cluster Members) सँगको समन्वयमा तथा प्रभावित समुदायहरूसँगको परामर्शमा प्रभावित/आन्तरिक रूपमा विस्थापित बाल-बालिकाहरूको शिक्षालाई जारी राख्नका निमित्त अस्थायी रूपमा सिक्ने ठाउँ पत्ता लगाउने
- सम्भव भएसम्म यथाशक्य चाँडो अर्थात् सिद्धान्ततः पहिलो दुई हप्ताभित्र, न्यूनतम मापदण्ड बमोजिम ६ देखि ८ हप्ताभित्र न्यूनतम पूर्वाधारसहित विद्यालय जाने बाल-बालिकाहरूका निमित्त अस्थायी रूपमा सिक्ने ठाउँ तथा स-साना बाल-बालिकाहरूका लागि सुरक्षित ठाउँ खडा गर्ने
- विद्यालयहरू पुनः खुला गराएर र शिक्षण-सिकाइका सामग्री उपलब्ध गराएर र अर्ध-संरचनागत (semi-structured)मनोरञ्जनका सामग्रीको व्यवस्था मिलाएर पढाइ जारी राख्ने र शिक्षक तथा विद्यार्थीहरूको पुनः एकीकरण प्रारम्भ गर्ने

- विद्यालय बाहिर रहेका बाल-बालिकाहरू अस्थायी रूपमा खडा गरिएका सिकने ठाउँमा भर्ना गरिएका छन् अथवा तिनको शिक्षाका लागि वैकल्पिक व्यवस्था गरिएको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने
- पीडित बाल-बालिकाहरूलाई नियमित शिक्षा प्रणालीमा क्रमशः अभ्यस्त पार्दै लैजाने
- प्रभावित बालबालिकाहरूलाई वितरण गरिने शैक्षिक सहयोग सामग्रीहरूमा न्यूनतम निम्न सामग्रीहरू समावेश गरीने छन् भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने

क. स्कुल भोला	थान १
ख. स्कुल पोशाक	एक सेट
ग. कापि (रु.२० प्रति गोटा)	एक दर्जन
घ. ज्योमेट्री बक्स	थान १
ड. पेन्सिल (इरेजर र कटर सहित)	बट्टा १

तालिका ४: विषयगत क्षेत्र (आपतकालीन शिक्षा) को अगुवा तथा सहयोगी संस्थाहरूको सूची

क्र.सं	जिल्लाको क्षेत्रगत साभेदारहरूको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	पद	टेलिफोन नं
१.	जिल्ला शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	मकर बहादुर भण्डारी	इकाई प्रमुख	०८७-५२०००९
२.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	जगदीश चौलागाई	मन्त्री	९८४८३०२३७०
३.	किर्डाक नेपाल	रेशम शाही	जिल्ला संयोजक	९८६३९४५०७५
४.	चन्दननाथ नगरपालिका	कान्तिका सेजुवाल	मेयर	९८४८३०५२२२
५.	तिला गाउँपालिका	रतननाथ योगी	अध्यक्ष	९८५८३२०९३७
६.	तातोपानी गाउँपालिका	नवराज न्यौपाने	अध्यक्ष	९७५८९०७८६९
७.	पातराशी गाउँपालिका	लछिमन बोहोरा	अध्यक्ष	९७५८९००२९८
८.	गोठीचौर गाउँपालिका	हरि बहादुर भण्डारी	अध्यक्ष	९८५८३२२९९६
९.	हिमा गाउँपालिका	रज बहादुर शाही	अध्यक्ष	९७४८९०६०६७
१०.	सिंजा गाउँपालिका	देवल सिंह रावल	अध्यक्ष	९८५९०९२२९४
११.	कानकासुन्दरी गाउँपालिका	नरविर रावत	अध्यक्ष	९८५८०५०२८०
१२.	गै.स.स महासंघ	अमर बहादुर रोकाया	अध्यक्ष	९८४८३००२४९

५. आपत्कालीन आवास तथा गैर खाद्य सामग्री

नेतृत्व गर्ने निकाय: शहरी विकास तथा भवन निर्माण डिभिजन कार्यालय, जुम्ला

समष्टिगत उद्देश्य :

- आवास : सुरक्षित तथा आरामदायी बस्ने ठाउँको प्राप्तिका लागि न्यूनतम भौतिक तथा सामाजिक आवश्यकताहरूमा व्यक्ति तथा परिवारहरूको पहुँच सुनिश्चित गर्ने । यथासम्भव यस प्रक्रियामा बढीभन्दा बढी आत्म-निर्भरता तथा आत्म व्यवस्थापन (self-management) मा जोड दिईनेछ ।
- शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापन (CCCM) : प्राकृतिक विपद्का कारणले घरबारविहीन बनेका मानिसहरूका निमित्त स्थायी समाधानको खोजीका लागि प्रयत्न गर्नुका साथै विस्थापित व्यक्तिहरूको मानव अधिकारको सुनिश्चितताको लागि शिविरहरूको स्तरमा सुधार ल्याउने ।

विशिष्ट उद्देश्य :

- विपद्बाट प्रभावित व्यक्तिहरूको लागि आवास तथा लुगाकपडाको व्यवस्था सुनिश्चित गर्ने ।
- खाद्य, स्वास्थ्य तथा सरसफाईमा विपद्बाट प्रभावित व्यक्तिहरूको सुनिश्चितताका लागि घरायसी भाँडा-कुँडा तथा साबुन उपलब्ध गराउने ।

मानवीय सहयोगसम्बन्धी मापदण्ड :

- औसतमा एक व्यक्तिका लागि ३.५-४.५ वर्ग मिटरको छानो भएको क्षेत्र, औसतमा ५ सदस्यहरूको एक परिवारका लागि कम्तीमा पनि ४x५ मिटरको डोरीसहितको प्लास्टिक सिट र सहायता सामग्री प्रदान गर्ने ।
- आवश्यकता अनुसार पर्याप्त मात्रामा कम्बल वितरण गर्ने ।
- दुई वर्षसम्मका केटाकेटीहरूका लागि कम्तीमा पनि एक पूरा सेट कपडा उपलब्ध गराउने ।
- महिला, पुरुष तथा बालबालिकाहरूको लागि कम्तीमा पनि एक पूरा सेट कपडा उपलब्ध गराउने । यसका अतिरिक्त, महिला तथा बालिकाहरूका लागि नियमित सरसफाइसम्बन्धी सामग्रीको आपूर्तिको सुनिश्चितता गर्ने ।
- उपयुक्त घरायसी सामग्रीको सुनिश्चितता गर्ने : एक सेट भाँडा ।
- शिविर बन्द गर्ने र बहिर्गमन रणनीतिको व्यवस्था गर्ने ।

- शिविर खडा गर्नका लागि अग्रिम रूपमा जमिनको पहिचान गर्नुपर्दछ, जुन जमिन सुरक्षित तथा SPHERE को मापदण्डअनुसार हुनुपर्दछ ।
- विद्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूसँग अग्रिम रूपमा नै समझदारी पत्र (MoU) मा दस्तखत भएको हुनुपर्दछ
- साँस्कृतिक तथा सामाजिक मूल्यहरू एवं परिस्थितिलाई ध्यानमा राखि शिविरका योजना तर्जु गर्ने ।
- शिविर खडा गर्नका लागि विगतमा प्रयोग गरिएका ठाउँहरूको रेकर्ड ।
- नागरिक समाज, सरकार तथा सान्दर्भिक समूहसँगको परामर्शमा शिविरको स्थापना गर्ने ।

तालिका ५: विषयगत क्षेत्र (आपतकालीन आवास तथा गैर खाद्य सामग्री) को अगुवा तथा सहयोगी संस्थाहरूको सूची

क्र.सं	जिल्लाका क्षेत्रगत साभेदारहरूको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	पद	टेलिफोन नम्बर/ ईमेल
१.	शहरी विकास तथा भवन निर्माण डिभिजन कार्यालय	रामआशिस दास	का.प्र	०८७-५२०३७५
२.	डिभिजन वन कार्यालय, जुम्ला	दिनेशजंग खत्री	का.प्र	०८७-५२००३५
३.	पूर्वाधार विकास कार्यालय, जुम्ला	हिक्मत ब. महत	का.प्र	०८७-५२०२०७
४.	जिल्ला समन्वय समिति	दुर्गा स्वार	जिल्ला समन्वय अधिकारी	९८५९२५९२२२
५.	चन्दननाथ नगरपालिका	कान्तिका सेजुवाल	मेयर	९८४८३०५२२२
६.	तिला गाउँपालिका	रतननाथ योगी	अध्यक्ष	९८५८३२०९३७
७.	तातोपानी गाउँपालिका	नवराज न्यौपाने	अध्यक्ष	९७५८९०७८६९
८.	पातराशी गाउँपालिका	लछिमन बोहोरा	अध्यक्ष	९७५८९००२९८
९.	गोठीचौर गाउँपालिका	हरि बहादुर भण्डारी	अध्यक्ष	९८५८३२२९९६
१०.	कानकासुन्दरी गाउँपालिका	नरविर रावत	अध्यक्ष	९८५८०५०२८०
११.	हिमा गाउँपालिका	रज बहादुर शाही	अध्यक्ष	९७४८९०६०६७
१२.	सिंजा गाउँपालिका	देवल सिंह रावल	अध्यक्ष	९८५९०९२२९४

क्र.सं	जिल्लाका क्षेत्रगत साभेदारहरूको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	पद	टेलिफोन नम्बर / ईमेल
१३.	गै.स.स महासंघ	अमर बहादुर रोकाया	अध्यक्ष	९८४८३००२४९
१४.	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी,	जगदीश चौलागाई	मन्त्री	९८४८३०२३७०
१५.	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	मकर बहादुर भण्डारी	इकाई प्रमुख	०८७-५२०००९

६. संरक्षण

नेतृत्व गर्ने निकाय: जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जुम्ला

समष्टिगत उद्देश्य :

- आपत्कालीन परिस्थितिको कारणबाट उत्पन्न हुने हिंसा, शोषण, दुर्व्यवहारबाट बाल-बालिकालगायत जोखिममा रहेका समूहहरूलाई संरक्षण प्रदान गर्ने ।

विशिष्ट उद्देश्य :

- प्राकृतिक विपद् तथा अन्य आपत्कालीन परिस्थितिहरूमा जोखिममा रहेका समूहहरूलाई उपलब्ध गराइने सहयोग कार्यक्रमहरू, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय मानव अधिकारसम्बन्धी कानूनले प्रत्याभूत गरेका (guaranteed) मौलिक अधिकारहरूको सुनिश्चितता गर्ने
- जोखिममा रहेका समूहहरूको संरक्षण सुनिश्चित गरी आपत्कालीन सहयोगको न्यायोचित वितरणमा सहयोग उपलब्ध गराउने
- आपत्कालीन परिस्थितिबाट उत्पन्न हिंसा, शोषण तथा दुर्व्यवहारको जोखिमहरूलाई सम्बोधन गरी प्रकोपबाट प्रभावित मानिसहरूको संरक्षण गर्ने र त्यस्ता दुर्व्यवहारबाट प्रभावित भई जीवित व्यक्तिहरूका लागि सेवासम्बन्धी प्रावधानहरूमा सहयोग उपलब्ध गराउने
- बालमैत्री ठाउँ, सुरक्षित सुत्केरी गृह तथा मनोसामाजिक परामर्श सम्बन्धी सहयोग गर्ने ।
- विच्छोडिएका तथा परिवार साथ नभएका बाल-बालिकाहरू, खास गरी पाँच वर्षको उमेरभन्दा मुनिका बाल-बालिका तथा किशोरीहरूको पहिचान, दर्ता तथा स्वास्थ्य जाँचको सहजीकरण गर्ने र खोजी तथा पुनर्मिलनमा संलग्न साभेदारहरूलाई सहयोग उपलब्ध गराउने ।

- यौन दुर्व्यवहार तथा हिंसाका विरुद्धका घटनाको अनुगमन, प्रतिवेदन तथा पैरवी (advocacy) गर्ने प्रणालीको स्थापना गरी बाल-बालिका तथा महिलाहरूको यौन दुर्व्यवहार तथा शोषणको रोकथाम गर्ने ।

संरक्षणमा मानवीय सहयोगको न्यूनतम मापदण्ड :

- सूचनाको संकलन र परिस्थितिको विश्लेषण गर्न संरक्षण क्षेत्रको समन्वय बैठकको आयोजना गर्ने
- अन्य क्षेत्रका टोलीहरूसँग मिलाई बहुक्षेत्रिय प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (MIRA) संचालन गर्ने
- MIRA को प्रतिवेदनका आधारमा प्रतिकार्यको योजना निर्माण गर्ने
- आवास र स्वास्थ्य क्षेत्रसँग समन्वय गरि सुरक्षित सुत्केरी गराउने ठाउँ छनोट र निर्माण गर्ने
- प्रभावित जनसमुदायको अधिकारको कुनै पनि उल्लङ्घन, दुर्व्यवहार तथा शोषण अथवा भेदभावको अनुगमन गर्ने र प्रतिवेदन पेस गर्ने संयन्त्रको स्थापना गर्ने अथवा स्थापित संयन्त्रलाई प्रयोगमा ल्याउने ।
- विभिन्न समुदायका सदस्यहरूबाट, विशेषतः अति गरिब तथा पछाडी पारिएका समुहबाट मानवीय सहयोग तथा आधारभूत सेवा सुबिधामा समान पहुँच सहयोग पाए न.पा.एको अनुगमन गर्ने ।
- साभेदारहरूका बीचमा अभिलेख राख्ने तथा दर्ता गर्ने प्रणालीमा एकरूपता सुनिश्चित गर्ने
- बाल-मैत्री ठाउँलगायत बाल-बालिका तथा महिलाहरूका लागि सुरक्षित वातावरणको सिर्जना गर्ने ।
- शिक्षा तथा संरक्षणसम्बन्धी सहयोग कार्यक्रममा मनो-सामाजिक सहयोगलाई एकीकरण गर्ने
- हेरचाह गर्ने व्यक्तिहरूबाट बाल-बालिकाहरू बिछोडिने कार्यको रोकथाममा सहयोग गर्ने ।
- बिछोडिएका तथा परिवार साथ नभएका बाल-बालिकाहरू, खास गरी पाँच वर्षको उमेरभन्दा मुनिका बाल-बालिका तथा किशोरीहरूको पहिचान, दर्ता तथा स्वास्थ्य जाँचको सहजीकरण गर्ने र खोजी तथा पुनर्मिलनमा संलग्न साभेदारहरूलाई सहयोग उपलब्ध गराउने ।
- परिवारबाट बिछोडिएका तथा साथ नभएका बाल-बालिकाहरू र अन्य जोखिममा परेका समुह जस्तै: परिवार नभएका, बृद्ध, अपांग तथा दिर्घ रोगबाट पिडीत समुहका मानिसहरूलाई हेरचाह तथा संरक्षण प्रदान गर्ने (वास तथा अन्य सेवाको व्यवस्था) ।

- मानवीय सहयोग तथा स्थायी समाधानका बारेमा आन्तरिक रूपमा विस्थापित मानिसहरूलाई नियमित रूपमा सूचनाको प्रवाह भइरहेको छ, भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- फिर्ता हुने कार्यक्रम तथा स्थायी समाधानको तर्जुमा गर्ने कार्यमा आन्तरिक रूपमा विस्थापित व्यक्तिहरूलाई संलग्न बनाउन प्रयास गर्ने ।
- शिविर तथा पुनर्वासका क्षेत्रहरूमा पर्याप्त सुरक्षाका लागि पैरवी (advocacy) गर्ने

तालिका ६: विषयगत क्षेत्र (संरक्षण) को अगुवा तथा सहयोगी संस्थाहरूको सूची

क्र. सं.	जिल्लाका क्षेत्रगत साभेदारहरूको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	पद	टेलिफोन नम्बर/ईमेल
१.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	दुर्गा बज्जाडे	प्र.जि.अ.	९८५८३२७७७७
२.	जिल्ला समन्वय समिति	दुर्गा स्वार	जिल्ला समन्वय अधिकारी	९८५९२५९२२२
३.	चन्दननाथ नगरपालिका	कान्तिका सेजुवाल	मेयर	९८४८३०५२२२
४.	तिला गाउँपालिका	रतननाथ योगी	अध्यक्ष	९८५८३२०९३७
५.	तातोपानी गाउँपालिका	नवराज न्यौपाने	अध्यक्ष	९७५८९०७८६९
६.	पातराशी गाउँपालिका	लछिमन बोहोरा	अध्यक्ष	९७५८९००२९८
७.	गोठीचौर गाउँपालिका	हरि बहादुर भण्डारी	अध्यक्ष	९८५८३२२९९६
८.	हिमा गाउँपालिका	रज बहादुर शाही	अध्यक्ष	९७४८९०६०६७
९.	सिंजा गाउँपालिका	देवल सिंह रावल	नि.जिस.अ.	९८५९०९२२९४
१०.	कानकासुन्दरी गाउँपालिका	नरविर रावत	अध्यक्ष	९८५८०५०२८०
११.	गै.स.स महासंघ	अमर बहादुर रोकाया	अध्यक्ष	९८४८३००२४९
१२.	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	जगदीश चौलागाई	मन्त्री	९८४८३०२३७०

७.स्वास्थ्य तथा पोषण

नेतृत्व गर्ने निकाय: जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, जुम्ला

समष्टिगत उद्देश्य :

- जस्तोसुकै आपत्कालीन अवस्थामा पनि मानव जीवन सुरक्षा तथा कल्याण खास गरी एकदमै जोखिममा रहेका समूहहरूको स्वास्थ्य एवं पोषणसम्बन्धी आवश्यकताहरू पूरा भएको सुनिश्चित गर्ने ।

विशिष्ट उद्देश्य (स्वास्थ्य) :

- भाडापखाला, हैजा, औलो तथा अन्य पानीजन्य एवं कीटजन्य रोगहरूको पर्याप्त रोकथाम तथा उपचारको सुनिश्चितता लागि निमित्त जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय/जिल्ला जन स्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने
- अन्य द्रुत लेखाजोखा (rapid assessment) गर्ने संस्थासँग समन्वय गरी एकीकृत स्वास्थ्य तथा पोषण (अवस्था तथा सेवाहरू) को द्रुत सर्वेक्षण क्षमतालाई सुदृढ पार्ने
- आधारभूत स्वास्थ्य सेवाहरूमा निरन्तर पहुँच सुनिश्चित गर्न र स्वास्थ्य शिविरको सञ्चालन गर्न र अर्को निकायमा पठाउने संयन्त्र (referral mechanism) को विकास गर्न जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय/जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग पुर्याउने
- पर्याप्त आपत्कालीन आपूर्ति र मानव स्रोतलगायतका विषयमा शीघ्र क्षमता अभिवृद्धिका लागि जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय/जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने ।

विशिष्ट उद्देश्य (पोषण) :

- विस्थापित मानिसहरूको लागि पूरक खाना खुवाउने कार्यक्रम (Supplementary Feeding Programme - SFP) मा पहुँचको सुनिश्चितता गरी गर्भवती तथा दूध खुवाउने महिला एवं पाँच वर्षमुनिका केटाकेटीहरूमा गम्भीर कुपोषणको वृद्धिलाई रोकथाम गर्न जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय/जिल्ला जन स्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने
- गम्भीर कुपोषण (Severe Acute Malnutrition - SAM) को उपचार तथा सेवामा निरन्तर पहुँचको सुनिश्चितता गर्न जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय/जिल्ला जन स्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने
- निरन्तर स्तन.पा.न सुनिश्चित गर्न र अवाञ्छित स्तन.पा.नका विकल्पहरूको वितरणमा रोक लगाउन जिल्ला जनस्वास्थ्य अधिकृत/जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयलाई मद्दत गर्ने
- भिटामिन ए को वितरण/जुका मार्ने औषधि तथा प्रभावित केटाकेटीहरूका लागि खोपसम्बन्धी गतिविधिहरू सुनिश्चित गर्नका निमित्त जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय/जिल्ला जन स्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने ।

मानवीय सहयोगसम्बन्धी न्यूनतम मापदण्ड :

- प्रकोपको रोकथाम, नियन्त्रण का लागि स्वास्थ्य क्षेत्रको (Health cluster) बैठक गर्ने ।
- जिल्लाको प्रकोप प्रभावित क्षेत्रमा (Rapid Response Team) को परिचालन गर्ने ।
- सम्बन्धीत क्षेत्रमा स्वास्थ्य कार्यकर्ता खटाई स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने
- प्रारम्भिक लेखाजोखा सञ्चालन गरिएकै समयमा स्वास्थ्यसम्बन्धी निगरानी (Health surveillance) शुरु गरिनेछ ।
- सामान्य रोग तथा चोट-पटक लागेका घाइतेको उपचार विद्यमान प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रको प्रणालीको माध्यमबाट तथा गम्भीर घाइतेहरुलाई अन्य केन्द्रहरू (referral centres) मा पठाई आपत्कालीन स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रमको कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- सिफारिश गरी पठाइने अन्य केन्द्रहरू (referral centres) मा पुग्नका निमित्त विरामीहरुका लागि उपयुक्त यातायातको प्रवन्ध गरिनेछ ।

तालिका ७: विषयगत क्षेत्र (स्वास्थ्य तथा पोषण) को अगुवा तथा सहयोगी संस्थाहरुको सूची

क्र सं.	निकाय तथा संस्था	नाम	पद	फोन नं.
१	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	लक्ष्मण चौलागाई	प्रमुख	०८७-५२०३८१
२	जिल्ला समन्वय समिति	दुर्गा स्वार	जिल्ला समन्वय अधिकारी	९८५१२५१२२२
३	चन्दननाथ नगरपालिका	कान्तिका सेजुवाल	प्रमुख	९८४८३०५२२२
४	तिला गाउँपालिका	रतननाथ योगी	अध्यक्ष	९८५८३२०१३७
५	तातोपानी गाउँपालिका	नवराज न्यौपाने	अध्यक्ष	९७५८९०७८६१
६	पातराशी गाउँपालिका	लछिमन बोहोरा	अध्यक्ष	९७५८९००२१८
७	गोठीचौर गाउँपालिका	हरि बहादुर भण्डारी	अध्यक्ष	९८५८३२२९१६
८	हिमा गाउँपालिका	रज बहादुर शाही	अध्यक्ष	९७४८९०६०६७
९	सिंजा गाउँपालिका	देवल सिंह रावल	अध्यक्ष	९८५१०१२२९४
१०	कानकासुन्दरी गाउँपालिका	नरविर रावत	अध्यक्ष	९८५८०५०२८०
११	गै.स.स महासंघ	अमर बहादुर गोक्पाया	अध्यक्ष	९८४८३००२४९
१२	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	जगदीश चौलागाई	मन्त्री	९८४८३०२३७०

परिच्छेद- ५ विविध

राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्यको कार्यढांचामा उल्लेख गरिएको जिल्ला तहमा गरिने क्रियाकलाप, नेतृत्वदायी निकाय र समयावधि

समयावधि	सञ्चालन गतिविधि	जिम्मेवार नेतृत्वदायी निकायहरू
० देखि १ घण्टा भित्र	घरायसी आगलागी तथा आगलागी विपद् सम्बन्धी प्रतिकार्यको निर्देशन दिने	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय, स्थानीय तह
	खोज तथा उद्धारका लागि तत्काल निर्देशन दिने र खोज तथा उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय परिचालन हुने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिसंग समिति र सुरक्षा निकायहरू
० देखि ७ घण्टा भित्र	घटना सम्बन्धी विवरण तयारी गरी सूचना प्रवाह गर्ने	प्रजिअ/जिल्ला जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति , स्थानीय तह
	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिसंग को बैठक बस्ने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय/ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
०-२४ घण्टा भित्र	पीडितलाई तत्काल पुनस्थापना तथा पुनर्वास गर्न खोज तथा उद्धार दललाई तत्काल परिचालन गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र र सुरक्षा निकायहरू
	पीडित घाइतेहरूका सम्बन्धमा तत्काल घटनास्थलमै उपचारको व्यवस्था मिलाउने	नेपाल रेडकस/अस्पतालहरू , नेपाली सेना
	आगलागी भएको क्षेत्रमा आगो निभाउने तथा नियन्त्रण गर्ने	नगरपालिका र वारुणयन्त्र कार्यालयहरू
	प्रारम्भिक स्वरूपको द्रुत लेखाजोखा गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र
	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रलाई सञ्चार व्यवस्थापन केन्द्रको रूपमा संचालन गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र
	एम्बुलेन्स सेवा, आपत्कालीन प्राथमिक उपचार र घाइतेको लागि यातायातको व्यवस्था तत्काल मिलाउने	स्वास्थ्य कार्यालय , स्थानिय तहमा रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरू
	सिकिस्त घाइतेलाई तत्काल उपचारका लागि अस्पताल पठाउने र उपचार सुरु गर्ने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय , स्वास्थ्य चौकीहरू , स्वास्थ्य संस्थाहरू तथा अस्पतालहरू
	सडक सम्पर्क न्यूनतम पुर्न :स्थापना गर्ने	डिभिजन सडक कार्यालय
	भीड व्यवस्थापन गरी स्थान खाली गर्ने, पीडितहरूलाई नजिकको क्याम्पहरूमा पठाइ भीड व्यवस्थापन गर्ने	खोज तथा उद्धार समूह/सुरक्षा निकाय
	२४ देखि ४८	राहत सामग्रीको ढुवानी र प्राप्तिको कामलाई सहज कार्यान्वयनको लागि समन्वय गर्ने

समयावधि	सञ्चालन गतिविधि	जिम्मेवार नेतृत्वदायी निकायहरू
घण्टा भित्र	अस्पताल, स्वास्थ्य केन्द्र, आन्तरिक रुपमा विस्थापितको शिविर, विद्यालयजस्ता आधारभूत क्षेत्रमा विद्युतीय सेवा उपलब्ध गराउने	नेपाल विद्युत् प्राधिकरण
	अस्पताल, आन्तरिक रुपमा विस्थापितको शिविर, औषधि वितरण केन्द्र वा औषधालय, विद्यालय र अन्य बसोबास क्षेत्रमा खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वास्थ्य प्रबर्द्धन सेवा उपलब्ध गराउने	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय
	जैविक, ठोस तथा प्रकोपजन्य फोहोरको उचित प्रबन्ध मिलाउने वा नष्ट गर्ने	नगरपालिका/गाँउपालिका
	प्रभावित परिवारको दर्ता गर्ने, पीडितको लागि परिचयपत्र उपलब्ध गराउने र तथ्याङ्कको उचित प्रबन्ध र व्यवस्था गर्ने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय/जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र
४८ देखि ७२ घण्टा भित्र	घुञ्चान तथा थुप्रिएको फोहारहरू व्यवस्थापन	नगरपालिका/गाँउपालिका
	मरेका पशुका शवहरू संकलन तथा व्यवस्थापन गर्ने	नगरपालिका/गाँउपालिका , स्थानिय तहमा रहेका पशु स्वास्थ्य केन्द्रहरू
	पीडितहरूको खोज तथा उद्धारगरी तिनीहरूलाई तत्काल आवश्यक पर्ने खाद्यान्न र न्यूनतम मानवोचित सामग्री र स्वीकृत मापदण्ड वमोजिम राहत रकम उपलब्ध गराउने	प्रजिअ/ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
७२ घण्टा देखि ७ दिन भित्र	शव व्यवस्थापन निर्देशिका वमोजिम मुत्युभएका शवहरूको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग र मुतकको प्रमाणपत्र जारी गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
	प्रभावित स्थानमा, शिविर संचालन भएका स्थानहरूमा, राहत सामग्री वितरण हुदां तथा खोज तथा उद्धारका समयमा हुन सक्ने महिला हिंसाका गतिविधिका सम्बन्धमा विशेष निगरानी राख्ने तथा बालबालिका, वुद्ध, अपाङ्ग र असहाय वर्गका विषयमा विशेष संरक्षणको प्रबन्ध गर्ने	स्थानीय तह / महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय , शक्ति समुह , स्थानिय तहमा रहेका महिला तथा बालबालिका इकाई
	खाना बनाउने भाँडावर्तन, इन्धन, लुगाफाटो, कम्बल, परिवार, बालबालिका, महिलाका लागि आवश्यक पर्ने स्वास्थ्य प्रबर्द्धन सामग्रीजस्ता गैरखाद्य सामग्रीको सेट वितरण गर्ने	नेपाल रेडकस सोसाइटी
७ दिन देखि २	पहिले पहिचान भएको ठाउँमा अस्थायी शिविरको स्थापना गर्ने र विस्थापितलाई व्यवस्थित बनाउन	सहरी विकास तथा आवास निर्माण डिभिजन कार्यालय /सहरी विकास

समयावधि	सञ्चालन गतिविधि	जिम्मेवार नेतृत्वदायी निकायहरू
साता भिन्न	सुरक्षित र खुला ठाउँमा लैजाने प्रबन्ध मिलाउने	तथा भवन निर्माण विभाग
	मानवीय कार्यका लागि भएका प्रतिकार्य, उद्धार कार्यको अनुगमन र प्रतिवेदन तयार गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति , नगरपालिका/गाँउपालिका
	प्रभावित र खासगरी सडकटासन्न समूहका लागि स्वच्छ र सुरक्षित वातावरणको प्रत्याभूति दिने, विशेषगरी लैङ्गिक हिंसा नियन्त्रण गर्न विशेष ध्यान दिने	शक्ति समुह , स्थानिय तहमा रहेका महिला तथा बालबालिका इकाई
२ साता देखि १ महिना भिन्न	प्रकोप पीडित समुदायलाई स्वीकृत मापदण्ड वमोजिम नगद तथा अन्य प्रकारको आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति , नगरपालिका/गाँउपालिका
	विद्यालय खुलाउने र सबै बालबालिका तथा विद्यार्थीलाई विद्यालयमा पुनः ल्याउने वातावरण तयार गरी उनीहरूको जीवनलाई सामान्य बनाउन सहयोग गर्ने	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई / स्थानिय तहमा रहेका शिक्षा शाखा , शिक्षा विभाग
	शिविरमा अस्पताल संचालन, विद्यालय संचालन, सुरक्षाको प्रबन्ध, उपयोगिताका वस्तुहरु तथा अन्य आवश्यक न्यूनतम मानवोचित सेवाहरुको प्रबन्ध गर्ने	सहरी विकास तथा आवास निर्माण डिभिजन कार्यालय /सहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग
	तत्कालीन पुनर्स्थापनाको लागि आवश्यक अध्ययन, लेखाजोखा तथा विश्लेषण गरी बसोबास र जीविकोपार्जनजस्ता प्रमुख क्षेत्रको विकासका कार्यलाई अघि बढाउने वातावरण तयार गर्ने	सहरी विकास तथा आवास निर्माण डिभिजन कार्यालय /सहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग
	विपद् घटनाको, खोज तथा उद्धार प्रयासको, राहत तथा तत्कालीन सहयोगको, शिविर संचालनको र पुनर्स्थापनाका प्रयासहरुको समग्र विश्लेषण सहित प्रतिवेदन तयार गर्ने	नगरपालिका/गाँउपालिका ,जिल्ला प्रशासन कार्यालय /गृह मन्त्रालय

अनुसूचीहरू

अनुसूची १: आवश्यक बजेट

क्र.स.	विषयगत क्षेत्रहरू	जम्मा रकम रु.
१	समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन र खोज तथा उद्धार	२५,००,०००
२	कृषि तथा खाद्य सुरक्षा	७०,००,०००
३	आवास तथा गैरखाद्य सामग्री	५५,००,०००
४	स्वास्थ्य तथा पोषण	१२,००,०००
५	खानेपानी, स्वच्छता तथा सरसफाई	३०,००,०००
६	आपतकालीन शिक्षा	३५,००,०००
७	संरक्षण	७०,००,०००

अनुसूची २- जुम्ला जिल्लाका स्थानीय निकायमा रहेका विपद् सम्पर्क व्यक्तिहरू (Disaster Focal Person)को विवरण

s	स्थानीय तह	प्रमुख	सम्पर्क नम्बर
१	चन्दननाथ नगरपालिका	कान्तिका सेजुवाल	९८५८३२२२३०
२	हिमा गा.पा.	रज बहादुर शाही	७४८९०६०६७
३	पातारासी गा.पा.	लछीमन बोहोरा	९७५८९००२१८
४	गुठिचौर गा.पा.	हरि बहादुर भण्डारी	९८५८३२२९१६
५	तिलागा.पा.	जग बहादुर बस्नेत	९८४८३९५९२२
६	कनकासुन्दरी गा.पा.	नरविर रावत	९८५८०५०२८०
७	तातोपानी गा.पा.	नवराजन्यौपाने	९७५८९०७८६१
८	सिंजा गा.पा.	देवल सिंह रावत	९८५१०१२२९४
९	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	दुर्गा बज्जाडे	९८५८३२७७७७
१०	नन्दाबक्स गण	दिवाकर रायमाझी	९८५११७१०३३
११	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल गण नं ३३	सरद नेउपाने	९८५४०२६७५०
१२	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	लाल बहादुर धामी	९८५८३२५५५५

अनुसूची ३ : जुम्ला जिल्लाका स्थानीय तहका जनप्रतिनिधिहरुको विवरण

प्रमुख/अध्यक्ष तथा उपप्रमुख/उपाध्यक्ष

	गाउँपालिका/नगरपालिका	पद	नाम	सम्पर्क नं.
१	चन्दननाथ नगरपालिका	मेयर	कान्तिका सेजुवाल	९८४८३०५२२२
	चन्दननाथ नगरपालिका	उपमेयर	अफसारा देवि न्यौपाने	९८५८३२२२३१
२	कनकासुन्दरी गाउँपालिका	अध्यक्ष	नरविर रावत	९८५८०५०२८०
	कनकासुन्दरी गाउँपालिका	उपाध्यक्ष	उर्मिला भण्डारी	९८४८३१२०५८
३	सिंजा गाउँपालिका	अध्यक्ष	देवल सिंह रावल	९८५१०१२२९४
	सिंजा गाउँपालिका	उपाध्यक्ष	जन्म कन्या खत्री	९७४८९२३६४१
४	हिमा गाउँपालिका	अध्यक्ष	रज बहादुर शाही	९७४८९०६०६७
	हिमा गाउँपालिका	उपाध्यक्ष	हिमाली रोकाया	९७४८०७२५८६
५	तिला गाउँपालिका	अध्यक्ष	रतननाथ योगी	९८५८३२०१३७
	तिला गाउँपालिका	उपाध्यक्ष	विष्णुमाया बुढा	९८६८३०९९६६
६	तातोपानी गाउँपालिका	अध्यक्ष	नवराज न्यौपाने	९७५८९०७८६१
	तातोपानी गाउँपालिका	उपाध्यक्ष	गंगादेवि उपाध्याय	९७४१४४५६१९
७	गुठिचौर गाउँपालिका	अध्यक्ष	हरि बहादुर भण्डारी	९८५८३२२९१६
	गुठिचौर गाउँपालिका	उपाध्यक्ष	जानदेवि एडि	९८६८३२२६५९
८	पातारासी गाउँपालिका	अध्यक्ष	लछिमन बोहोरा	९७५८९००२१८
	पातारासी गाउँपालिका	उपाध्यक्ष	पुन्नकली महतारा	९७४८९०४६४९

वडा अध्यक्षहरु

कनकासुन्दरी गाउँपालिका				
सि.नं.	गाँउपालिका/ नगरपालिका	पद	नाम	सम्पर्क नं.
१	गाँउपालिका	अध्यक्ष	नरविर रावत	९८५८०५०२८०
	गाँउपालिका	उपाध्यक्ष	उर्मिला भण्डारी	९८४८३९२०५८
	गाँउपालिका	कार्यकारी अधिकृत		
	वडा नं१.	अध्यक्ष	हरी बहादुर भण्डारी	
		महिला सदस्य	चिउचल्ली बुढा	
		सदस्य	गोपी बुढा	
		सदस्य	राम बहादुर भण्डारी	
	वडा नं२.	अध्यक्ष	सेर रावत	
		महिला सदस्य	शान्ति बुढा	
		द.स.म.	तिलु वि.क.	
		सदस्य	नर बहादुर थापा	
		सदस्य	पद बहादुर रावत	
	वडा नं३.	अध्यक्ष	मुनविर बुढा	
		महिला सदस्य	डल्लि बुढा	
		द.स.म.	विजु नेपाली	
		सदस्य	खड्क बहादुर बुढा	
		सदस्य	दिल बहादुर बुढा	
	वडा नं४.	अध्यक्ष	रविलाल आचार्य	
		महिला सदस्य	धनकौरा आचार्य	
		द.स.म.	छिटु सुनार	
		सदस्य	नर बहादुर घर्ति	
		सदस्य	सिहराज खत्री	
	वडा नं५.	अध्यक्ष	विर्ख बहादुर खत्री	
		महिला सदस्य	जरेनी बडुवाल	
		द.स.म.	पुस्पा कडारा	
		सदस्य	पदम शरण उपाध्याय	
		सदस्य	सेवा सरण हमाल	
	वडा नं६.	अध्यक्ष	जग्गी प्रसाद आचार्य	
		महिला सदस्य	सनचिरा शाही	

		द.स.म.	बैसागी वड	
		सदस्य	चक्र बहादुर पछाइ	
		सदस्य	नर बहादुर पछाइ	
	वडा नं७.	अध्यक्ष	धनजित रोकाया	
		महिला सदस्य	झापु जैसी	
		द.स.म.	उम्मेदवारी नपरेको	
		सदस्य	दल बहादुर सार्की	
		सदस्य	भिम बहादुर खत्री	
	वडा नं८.	अध्यक्ष	रत्नलाल उपाध्याय	
		महिला सदस्य	पशुपती खत्री	
		द.स.म.	रामकली कार्की	
		सदस्य	पदम बहादुर हमाल	
		सदस्य	भक्त बहादुर क्षेत्री	

गुठिचौर गाँउपालिका

२	गाँउपालिका	अध्यक्ष	हरि बहादुर भण्डारी	९८५८३२२९१६
	गाँउपालिका	उपाध्यक्ष	जान देवि एडी	९८६८३२२६५९
	गाँउपालिका	कार्यकारी	केशवराज शर्मा	९७५८९०१२७३
	वडा नं१.	अध्यक्ष	गणेश एडि	
		महिला सदस्य	कशुलामु रोकाय	
		द.स.म.	दिलमाया कामी	
		सदस्य	गोरख बस्नेत	
		सदस्य	प्रेम बहादुर लामा	
	वडा नं२.	अध्यक्ष	पृथ्वी बहादुर बुढा	
		महिला सदस्य	चनदेवि बुढा	
		द.स.म.	उम्मेदवारी नपरेको	
		सदस्य	धन बहादुर बोहोरा	
		सदस्य	मुन बहादुर बुढा	
	वडा नं३.	अध्यक्ष	प्रेम बहादुर बुढा	
		महिला सदस्य	पार्वती बुढा	
		द.स.म.	लालमाया दमाइ	
		सदस्य	वल बुढा	
		सदस्य	श्रीकृष्ण कामी	
	वडा नं४.	अध्यक्ष	जग प्रसाद जैसी	
		महिला सदस्य	स्यानु अधिकारी	
		द.स.म.	कक्क कामी	

		सदस्य	कृष्ण सार्की	
		सदस्य	विर्ख बहादुर खत्री	
	वडा नं५.	अध्यक्ष	चन्द्र बहादुर नेपाली	
		महिला सदस्य	राधिका चौलागाइ	
		द.स.म.	लक्ष्मी दमाइ	
		सदस्य	ठण्डी भण्डारी	
		सदस्य	लक्ष्मी दमाइ	
हिमा गाउँपालिका				
३	गाउँपालिका	अध्यक्ष	रज बहादुर शाही	९७४८९०६०६७
	गाउँपालिका	उपाध्यक्ष	हिमाली रोकाय	९७४८०७२५८६
	गाउँपालिका	कार्यकारी	टोप बहादुर बुढा	
	वडा नं१.	अध्यक्ष	विर बहादुर शाही	९७४८९२२९२९
		महिला सदस्य	नानी शाही	
		द.स.म.	वासमति कामी	
		सदस्य	पद बहादुर शाही	
		सदस्य	मनि राम रावत	
	वडा नं२.	अध्यक्ष	नैनसिंह रोकाया	९७४८९०४४७९
		महिला सदस्य	समुरा रोकाय	
		द.स.म.		
		सदस्य	बल बहादुर रोकाय	
		सदस्य	भैर रोकाय	
	वडा नं३.	अध्यक्ष	सर्पजित भण्डारी	९७४८०९६३७२
		महिला सदस्य	लक्ष्मी रोकाय	
		द.स.म.	बेलकोसा सार्की	
		सदस्य	गोरेनाथ योगी	
		सदस्य	परिलाल योगी	
	वडा नं४.	अध्यक्ष	मुन बहादुर बुढा	९८६८०८९९६९
		महिला सदस्य	जवारा शाही	
		द.स.म.	जौकला शाही	
		सदस्य	मुनविर बुढा	
		सदस्य	साउने बुढा	
	वडा नं५.	अध्यक्ष	नन्द बहादुर रावत	९८६८१४८४४०
		महिला सदस्य	जडेनी शाही	
		द.स.म.	नन्दकली कामी	
		सदस्य	श्याम बहादुर शाही	
		सदस्य	सुर बहादुर शाही	

	वडा नं६.	अध्यक्ष	बल बहादुर रावत	९८४०१८१०३०
		महिला सदस्य	बाचे शाही	
		द.स.म.	बनकाली दमाइ	
		सदस्य	चक्र बहादुर शाही	
		सदस्य	भिम बहादुर अधिकारी	
	वडा नं७.	अध्यक्ष	धिर बहादुर शाही	९८५८३२०७११
		महिला सदस्य	भुनशोभा अधिकारी	
		द.स.म.	तिलसरा कामी	
		सदस्य	राम प्रसाद उपाध्याय	
		सदस्य	विजय नन्द बुढा	
तिला गाँउपालिका				
४	गाँउपालिका	अध्यक्ष	रतन नाथ योगी	९८५८३२०१३७
	गाँउपालिका	उपाध्यक्ष	विष्णुमाया बुढा	९८६८३०९९६
	गाँउपालिका	कार्यकारी	हरिशचन्द्र नेपाली	९७५८९०१२६६
	वडा नं१.	अध्यक्ष	पर बहादुर रावत	
		महिला सदस्य	बाटु बुढा	
		द.स.म.	छिताकोरा दमाइ	
		सदस्य	नर रावत	
		सदस्य	मैरे सार्की	
	वडा नं२.	अध्यक्ष	काली बहादुर रावत	
		महिला सदस्य	हैजली रावत	
		द.स.म.	कलसा नेपाली	
		सदस्य	विर्ष रावत	
		सदस्य	हरिलाल सार्की	
	वडा नं३.	अध्यक्ष	सिंह बुढा	
		महिला सदस्य	सुसिला भट्टराइ	
		द.स.म.	राजकली सार्की	
		सदस्य	पृथ्वीनाथ योगी	
		सदस्य	मन बहादुर थापा	
	वडा नं४.	अध्यक्ष	सन्त बहादुर शाही	
		महिला सदस्य	अम्बिका शाही	
		द.स.म.	हाँस कामी	
		सदस्य	जयकृष्ण हमाल	
		सदस्य	मुनिराम कामी	
	वडा नं५.	अध्यक्ष	काली बहादुर बुढा	
		महिला सदस्य	सुकमाया बुढा	
		द.स.म.	सपुरा कामी	
		सदस्य	नर बहादुर शाही	

		सदस्य	ललित बहादुर शाही	
	वडा नं६.	अध्यक्ष	भक्त रोकाय	
		महिला सदस्य	उजेली रावत	
		द.स.म.		
		सदस्य	खड्क बहादुर रोकाया	
		सदस्य	गोर बहादुर रोकाया	
	वडा नं७.	अध्यक्ष	हस्त बहादुर बुढा	
		महिला सदस्य	लक्ष्मी रावत रोकाया	
		द.स.म.	मुगा कामी	
		सदस्य	गोर्ख बहादुर रोकाया	
		सदस्य	परिमल रोकाया	
	वडा नं८.	अध्यक्ष	सन्तविरे रावत	
		महिला सदस्य	पुनी बस्नेत	
		द.स.म.	विउरा नेपाली	
		सदस्य	नर वहादुर राना	
		सदस्य	रत्ना बस्नेत	
	वडा नं९.	अध्यक्ष	सेर वहादुर बोहोरा	
		महिला सदस्य	सरिता बुढा	
		द.स.म.	उम्मेदवारी नपरेको	
		सदस्य	खम्मीलाल बुढा	
		सदस्य	हर्क बहादुर बुढा	
तातोपानी गाँउपालिका				
५	गाँउपालिका	अध्यक्ष	नवराज न्यौपाने	९७५८९०७८६९
	गाँउपालिका	उपाध्यक्ष	गंगादेवि उपाध्याय	९७४९४४५६९९
	गाँउपालिका	कार्यकारी	नेत्रराज गिरी	९८५८३२००८८
सिंजा गाउपालिका				
६	गाँउपालिका	अध्यक्ष	देवल सिंह रावत	९८५९०९२२९४
	गाँउपालिका	उपाध्यक्ष	जन्मकन्या खत्री	९७४८९२३६४९
	गाँउपालिका	कार्यकारी		
	वडा नं. १	अध्यक्ष	रण बहादुर रोकाय	
		महिला सदस्य	निर्मला खत्री	
		द.स.म.	देविछिता कामी	
		सदस्य	पुर्ण बहादुर शाही	
		सदस्य	विष्णु आचार्य	
	वडा नं. २	अध्यक्ष	नविन्द्रराज शर्मा	
		महिला सदस्य	नन्दकन्या न्यौपाने	
		द.स.म.	असाडी सार्की	

		सदस्य	दिग दर्शन जैसी	
		सदस्य	पूर्ण चन्द आचार्य	
	वडा नं३.	अध्यक्ष	तिला चन्द्र चौलागाइ	
		महिला सदस्य	पुजा हमाल	
		द.स.म.	पार्वती सार्की	
		सदस्य	परेकलाल घर्ती	
		सदस्य	हरी कृष्ण रेग्की	
	वडा नं४.	अध्यक्ष	धन बहादुर बुढा	
		महिला सदस्य	कमला बुढा	
		द.स.म.		
		सदस्य	जक्तिराम बुढा	
		सदस्य	सार्के बुढा	
	वडा नं५.	अध्यक्ष	मन बहादुर रावत	
		महिला सदस्य	रामरूपा रोकाय	
		द.स.म.	जोतिकला नेपाली	
		सदस्य	युवराज बुढा	
		सदस्य	सर्क बुढा	
	वडा नं६.	अध्यक्ष	कालि बहादुर बुढा	
		महिला सदस्य	कन्नि रावत	
		द.स.म.	शान्ति नेपाली	
		सदस्य	सनविरे नेपाली	
		सदस्य	हरी बहादुर रावत	
पातारासी गाँउपालिका				
७	गाँउपालिका	अध्यक्ष	लक्षिमन बोहोरा	९७५८९००२१८
	गाँउपालिका	उपाध्यक्ष	पुन्नकली महतारा	९७४८९०४६४९
		कार्यकारी	टेक ब. बुढथापा	९७५८९०१२८२
	वडा नं१.	अध्यक्ष	दत्त बहादुर बुढा	
		महिला सदस्य	चैती एडि	
		द.स.म.	उम्मेदवारी नपरेको	
		सदस्य	चन्द्र बुढा	
		सदस्य	चन्द्र सिंह एडि	
	वडा नं२.	अध्यक्ष	कन्न बोहोरा	
		महिला सदस्य	काली बोहोरा	
		द.स.म.	हिमाली नेपाली	
		सदस्य	बल बहादुर बोहोरा	
		सदस्य	काली बहादुर सार्की	
	वडा नं३.	अध्यक्ष	विर्खराम बोहोरा	
		महिला सदस्य	रूपा रावत	

		द.स.म.	उम्मेदवारी नपरेको	
		सदस्य	सुम बुढा	
		सदस्य	गोर बहादुर बुढा	
	वडा नं. ४	अध्यक्ष	कालि बहादुर रावत	
		महिला सदस्य	दत्त कली बोहोरा	
		द.स.म.	विजुली नेपाली	
		सदस्य	जय बहादुर वोहोरा	
		सदस्य	उदाराम बुढा	
	वडा नं. ५	अध्यक्ष	डिल बहादुर बुढा	
		महिला सदस्य	जालकला बुढा	
		द.स.म.	उम्मेदवारी नपरेको	
		सदस्य	लक्ष्मण बुढा	
		सदस्य	पूर्ण बहादुर बुढा	
	वडा नं. ६	अध्यक्ष	धन बहादुर थापा	
		महिला सदस्य	लक्ष्मी बोहोरा	
		द.स.म.	बाँचु सुनार	
		सदस्य	कार्मा बुढा	
		सदस्य	संक महतारा	
	वडा नं. ७	अध्यक्ष	लाल बहादुर बुढा	
		महिला सदस्य	मया बुढा	
		द.स.म.	उम्मेदवारी नपरेको	
		सदस्य	जन बहादुर थापा	
		सदस्य	रण बहादुर खड्का	
चन्दननाथ नगरपालिका				अध्यक्ष
१	नगरपालिका	मेयर	कान्तिका सेजुवाल	९८४८३०५२२२
	नगरपालिका	उपमेयर	अप्सरा देवि महत	९८५८३२२२३१
	नगरपालिका	कार्यकारी	परुषोत्तम देवकोटा	९८६३६४६९३२
	वडा नं. १.	अध्यक्ष	जय बहादुर रावल	
		म.स.	विष्णुमाया शाही	
		द.स.प.	चुलि सरा कुलाल	
		सदस्य	गोविन्द प्रसाद उपाध्याय	
		सदस्य	पदलाल उपाध्याय	
	वडा नं. २.	अध्यक्ष	धनरासी भण्डारी	
		म.स.	विनु शाही	
		द.स.प.	विष्णुमाया कामी	

		सदस्य	कृष्ण बहादुर बुद्धथापा	
		सदस्य	गोर्ख बहादुर बुद्धथापा	
	वडा नं३.	अध्यक्ष	नन्द बहादुर बुद्धथापा	
		म.स.	उमादेवि उपाध्याय	
		द.स.प.	पुल्लती सुनार	
		द.स.म.	कमल बहादुर खत्री	
		सदस्य	पदम बहादुर भक्री	
	वडा नं४.	अध्यक्ष	जगदिश चौलागाँइ	
		महिला सदस्य	देवु हितान	
		द.स.म.	माया सार्की	
		सदस्य	अम्मर बहादुर सुनार	
		सदस्य	जयराज भारती	
	वडा नं५.	अध्यक्ष	अर्जुन सिंह कठायत	
		महिला सदस्य	सुस्मिता कठायत	
		द.स.म.	तारादेवि सनार	
		सदस्य	दिनेश सुनार	
		सदस्य	हरि प्रसाद श्रेष्ठ	
	वडा नं६.	अध्यक्ष	अज बहादुर रावल	
		महिला सदस्य	गंगादेवि थापा	
		द.स.म.	लालकुवरा सुवर्णकार	
		सदस्य	रतन बहादुर रोकाय	
		सदस्य	श्रीराम सुनार	
	वडा नं७.	अध्यक्ष	नरविर रावल	
		महिला सदस्य	निर्मला रावत	
		द.स.म.	काली कामी	
		सदस्य	भिम बहादुर महत	
		सदस्य	मुन बहादुर महत	
	वडा नं८.	अध्यक्ष	नरजित दमाइ	
		महिला सदस्य	सरा रोकाय	
		द.स.म.	नाक्चे सुनार	
		सदस्य	सत्त रोकाय	
		सदस्य	हिमलाल थापा	
	वडा नं९.	अध्यक्ष	भिन बहादुर डाँगी	
		महिला सदस्य	चन्द्रावति उपाध्याय	
		द.स.म.	नानी सार्की	
		सदस्य	भिम बहादुर रावत	
		सदस्य	रन्नकली गिरी	
	वडा नं१०.	अध्यक्ष	इश्वरीदत्त न्यौपाने	
		महिला सदस्य	माया गिरी	

		द.स.म.	घतमा कामी	
क		सदस्य	चन्द्र कामी	
		सदस्य	बल बहादुर शाही	

अनुसूची ४: जिल्ला विपद् जोखिम पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयारी,अद्यावधिक तथा अनुमोदनका माईन्युटहरू

कार्य मिति २०७९ साल भाद्र २ गते विहिवरको दिन जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको अध्यक्ष एवं प्रमुख जिल्ला (आधिकार्य) को हुं। काठमाडौं, चर्के (अध्यक्षतामा) जिल्ला व्यवस्थापन समितिको बैठक बैठकको पदाधिकार्यहरूको उपस्थितिमा बैठकको बैठकको प्रस्तावको निर्णय गरियो ।

विषयवस्तु

१. १९९० ग. च. १९९० अध्यक्ष . जि. वि. ० व्यवस्थापन २९०

२. १९९१ ग. च. १९९१ अध्यक्ष . जि. वि. ० व्यवस्थापन २९०

३. १९९२ ग. च. १९९२ अध्यक्ष . जि. वि. ० व्यवस्थापन २९०

४. १९९३ ग. च. १९९३ अध्यक्ष . जि. वि. ० व्यवस्थापन २९०

५. १९९४ ग. च. १९९४ अध्यक्ष . जि. वि. ० व्यवस्थापन २९०

६. १९९५ ग. च. १९९५ अध्यक्ष . जि. वि. ० व्यवस्थापन २९०

७. १९९६ ग. च. १९९६ अध्यक्ष . जि. वि. ० व्यवस्थापन २९०

८. १९९७ ग. च. १९९७ अध्यक्ष . जि. वि. ० व्यवस्थापन २९०

९. १९९८ ग. च. १९९८ अध्यक्ष . जि. वि. ० व्यवस्थापन २९०

१०. १९९९ ग. च. १९९९ अध्यक्ष . जि. वि. ० व्यवस्थापन २९०

११. २००० ग. च. २००० अध्यक्ष . जि. वि. ० व्यवस्थापन २९०

१२. २००१ ग. च. २००१ अध्यक्ष . जि. वि. ० व्यवस्थापन २९०

१३. २००२ ग. च. २००२ अध्यक्ष . जि. वि. ० व्यवस्थापन २९०

१४. २००३ ग. च. २००३ अध्यक्ष . जि. वि. ० व्यवस्थापन २९०

१५. २००४ ग. च. २००४ अध्यक्ष . जि. वि. ० व्यवस्थापन २९०

१६. २००५ ग. च. २००५ अध्यक्ष . जि. वि. ० व्यवस्थापन २९०

१७. २००६ ग. च. २००६ अध्यक्ष . जि. वि. ० व्यवस्थापन २९०

१८. २००७ ग. च. २००७ अध्यक्ष . जि. वि. ० व्यवस्थापन २९०

१९. २००८ ग. च. २००८ अध्यक्ष . जि. वि. ० व्यवस्थापन २९०

२०. २००९ ग. च. २००९ अध्यक्ष . जि. वि. ० व्यवस्थापन २९०

२१. २०१० ग. च. २०१० अध्यक्ष . जि. वि. ० व्यवस्थापन २९०

२२. २०११ ग. च. २०११ अध्यक्ष . जि. वि. ० व्यवस्थापन २९०

२३. २०१२ ग. च. २०१२ अध्यक्ष . जि. वि. ० व्यवस्थापन २९०

२४. २०१३ ग. च. २०१३ अध्यक्ष . जि. वि. ० व्यवस्थापन २९०

२५. २०१४ ग. च. २०१४ अध्यक्ष . जि. वि. ० व्यवस्थापन २९०

26. श्री गोपाल कुंज कनकामुखरी गगन-वा जुरल

27. श्री नरेन्द्र प्र. जायली

28. श्री राजेश शर्मा प्र. प्रजासिद्धि सोवियत वातावरण

29. श्री श्री चंद्र देवका प्र. कुपायका उद्योग वातावरण संघ

30. श्री श्री क. शाह सभासदा के सं.

31. श्री श्री क. शाह सभासदा के सं.

32. श्री श्री क. शाह सभासदा के सं.

33. श्री श्री क. शाह सभासदा के सं.

34. श्री श्री क. शाह सभासदा के सं.

35. श्री श्री क. शाह सभासदा के सं.

36. श्री श्री क. शाह सभासदा के सं.

37. श्री श्री क. शाह सभासदा के सं.

38. श्री श्री क. शाह सभासदा के सं.

39. श्री श्री क. शाह सभासदा के सं.

40. श्री श्री क. शाह सभासदा के सं.

41. श्री श्री क. शाह सभासदा के सं.

42. श्री श्री क. शाह सभासदा के सं.

43. श्री श्री क. शाह सभासदा के सं.

44. श्री श्री क. शाह सभासदा के सं.

45. श्री श्री क. शाह सभासदा के सं.

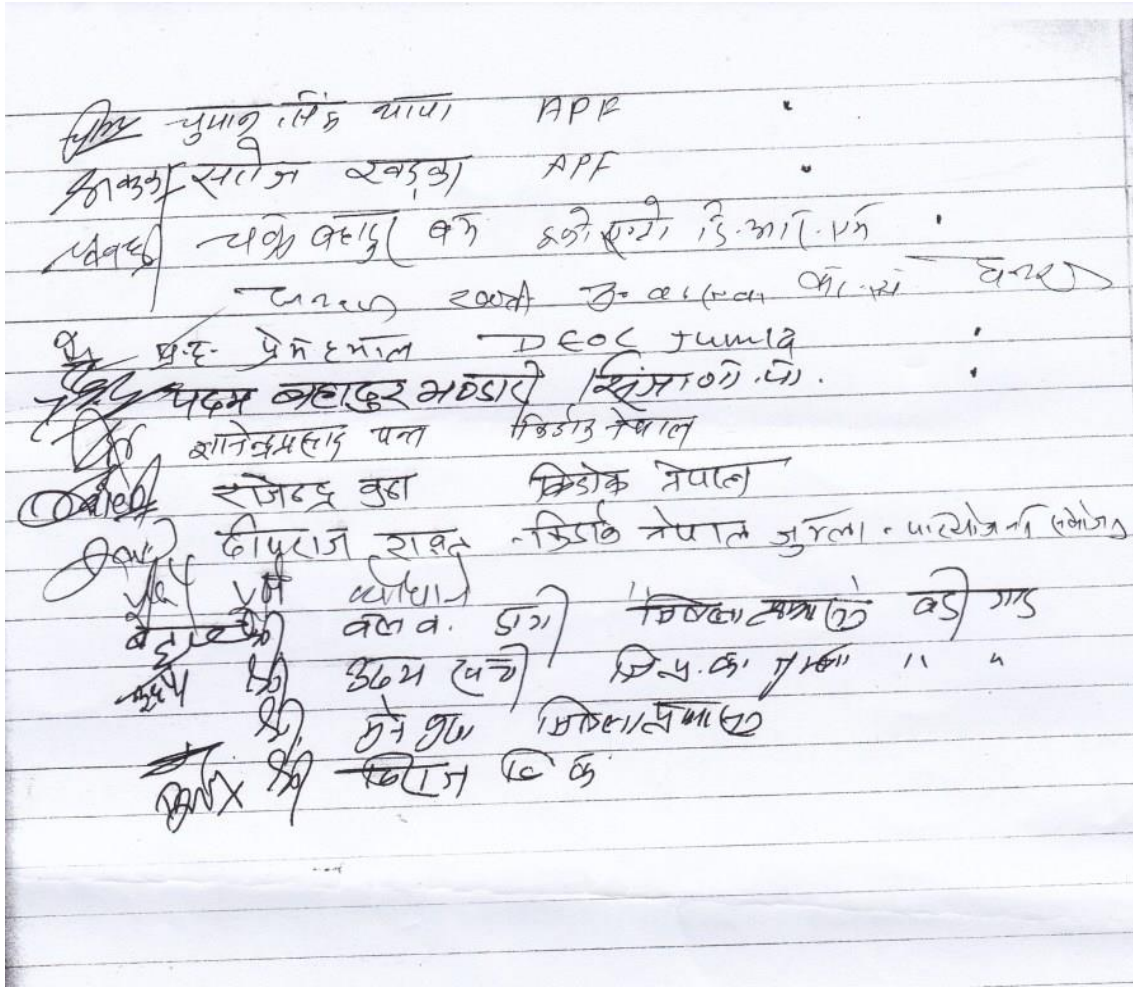
46. श्री श्री क. शाह सभासदा के सं.

47. श्री श्री क. शाह सभासदा के सं.

48. श्री श्री क. शाह सभासदा के सं.

49. श्री श्री क. शाह सभासदा के सं.

50. श्री श्री क. शाह सभासदा के सं.

अनुसूची ५: जिल्ला स्थित संघ अन्तर्गतका कार्यालयहरूको सूचना अधिकारीहरूको सम्पर्क नम्बरहरू

सि.नं.	कार्यालयको नाम	सूचना अधिकारीको	सम्पर्क नं.
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जुम्ला	देवेन्द्रप्र .श्रेष्ठ	९८५८३२०३८०
२	उच्च अदालत जुम्ला इजलास	टिकाराज चौलागाई	९८४३२०९२८३
३	उच्च सरकारी वकील का.जुम्ला	गोविन्द ब.शाही	९८४८३२८०५८
४	जुम्ला जिल्ला अदालत	कपिल पौड्याल	९७५८९००२९२
५	जिल्ला सरकारी वकील का.जुम्ला	राजिव न्यौपाने	९८४९९३२२०९
६	जिल्ला प्रहरी कार्यालय जुम्ला	नविन वली	९८५९२९४९९९
७	जिल्ला समन्वय समिति जुम्ला	दुर्गा स्वार	०८७-५२०५४४
९	कोष तथा लेखा नियन्त्रक का .जुम्ला	जुना बुढा	९८४८३९३५९५
१०	जिल्ला शिक्षा तथा समन्वय इ .जुम्ला	शिवशंकर चौलागाई	९८५८३२०२२९

सि.नं.	कार्यालयको नाम	सूचना अधिकारीको	सम्पर्क नं.
११	जिल्ला निर्वाचन कार्यालय, जुम्ला	धन बहादुर रावल	
१२	लोकसेवा आयोग जुम्ला कार्यालय	विजय गौतम	९८५११२९२०४
१३	नापी कार्यालय, जुम्ला	भरत बुढापा	९८४८३१८६८६
१४	करदाता सेवा कार्यालय, जुम्ला	पार्वती थापा	९८५८३२०३५१
१५	वनस्पति अनुसन्धान केन्द्र जुम्ला	प्रशान्तकुमार मिश्र	९८६०१९३९९६
१६	तथ्यांक कार्यालय, जुम्ला	पदम बहादुर खत्री	९८४००२२२१७
१७	संघीय खानेपानी तथा ढल व्य .का.	हिकमत ब.शाही	९८४८५१००३१
१८	जिल्ला हुलाक कार्यालय जुम्ला	रत्नचन्द्र गौतम	९८५८३२२०२६
१९	मालपोतका र्यालय, जुम्ला	नारायणी चौलागाइ	९८४८३०५४५८
२०	खाद्यप्रविधि तथा गुण नियन्त्रण डि .का.	भरत रोकाया	९८६१३५९६९१
२१	कारागार कार्यालय, जुम्ला	गया प्रसाद पाण्डे	९८५८४७०७७७
२२	इलाका प्रशासन कार्यालय, नराकोट	नन्दकृष्णउपाध्याय	९८४८३१४७६५
२३	हावापानी फिल्ड कार्यालय, जुम्ला	आसमपुरा कार्की	९८४८३९१२४८
२४	प्रधानमन्त्री कृषि आ .परियोजना	जोगेन्द्र कान्दु	९८५७०१२८६०

अनुसूची ५: विपद् जोखिम ब्यवस्थापन कार्ययोजना बनेका स्थानीय तहहरू

क्र.स	योजनाको नाम	गा.पा.	पहिचान भएका जोखिमहरू (प्रकोप स्तरीकरणको आधारमा)	अनुमोदन मिति	प्रविधिक सहयोग गर्ने संस्था	सम्पर्क नं.
१.	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना	तिला	खडेरी, आगलागी, महामारी, पहिरो, हिमपात, चट्याड, असिना		वर्ल्ड भिजन इन्टरनेशनल/फि कर्डाक नेपाल, जुम्ला	
२.	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना	तातो पानी	खडेरी, आगलागी, महामारी, पहिरो, हिमपात, चट्याड, असिना		तिला गा पा	

अनुसुची ६: स्थानीय तह स्तरीय विपद् द्रुत सर्वेक्षण प्रतिवेदन फारम(IRA)

गा.पा./न.पा.

फारम नं.१ (० देखि २४ घण्टा)

विपद् परेको मिति :

क्र.सं.	वडा नं.	जनसंख्या			प्रभावित परिवार			विस्थापित परिवार		क्षति भएका घरधुरी		घरधुरी सहयोगको आवश्यकता कुन कुन क्षेत्रमा देखिएको छ ?
		मृत्यु	हराएका	घाइते	घरधुरी	पुरुष	महिला	घरधुरी	जनसंख्या	पूर्ण	आंशिक	

सन्दर्भ सामग्रीहरू

- गृहमन्त्रालय,जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा निर्देशिका २०६७
- विपद् व्यवस्थापन ऐन २०७४
- नेपाल सरकार,विपद् जोखिम व्यवस्थापन राष्ट्रिय रणनीति२०६६
- जर्मन वाच मानव विकास प्रतिवेदन, २००९
- राष्ट्रिय जनगणना प्रतिवेदन, २०६८
- Hyogo declaration, Hyogo framework and Hyogo action plan 2005-2015
- SENDAI framework 2015 – 2030
- United Nation Bureau for Crisis Prevention and Recovery(यु.एन.वि.सि.पि.आर), 2004
- जर्मन वाच मानव विकास प्रतिवेदन, २००९
- Climate Change Vulnerability Mapping of Nepal, 2010
- स्फेयर (Sphere)मापदण्ड

ॐ